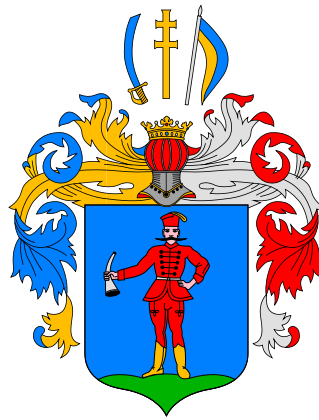

Helyi Esélyegyenlőségi Program

**Kerekegyháza Város
Önkormányzata**

HEP 2023-2028.
(Felülvizsgálva 2025.)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	67
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	75
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	83
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	88
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	89
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	91
10. A HEP IT részletei	91
1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	91
2. Jövőképünk.....	91
3. Megvalósítás.....	101
4. Elfogadás módja és dátuma.....	105

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebkvt.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Kerekegyháza Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebkvt. 31. § (2). bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.

A település bemutatása

Az 1856-ban alapított Kerekegyháza város az Alföld szívében, Bács-Kiskun Vármegye északnyugati részén, a Duna-Tisza közti Homokhátságon fekszik, Kecskeméttől 19 km-re. Az 52-es út felől, valamint az M5 autópálya - Lajosmizse felől is megközelíthető, így mind az ország másik részéből, mind külföldről nagyon könnyen elérhető. Szomszédos települései északon Kunbaracs, északkeleten Lajosmizse, keleten Kecskemét és Ballószög, délen Ágasegyháza és Fülöpháza, nyugaton pedig Szabadszállás és Kunadacs. A település története az Árpád-korra nyúlik vissza, amikor is egy kör alakú templom épült, ahonnan a város a nevét kapta. Az első írásos dokumentumok 1323-ból származnak. Az itt élő emberek ősei a régmúlt időben pásztorkodással, földműveléssel, halászattal foglalkoztak. Az 1850-es években újjáalapított település szabályos szerkezete, a széles utcák, a tágas terek, a nagy zöldfelületek sajátos hangulatot biztosítanak.

Turisztikai érdekességét a térség elsősorban földrajzának, a kiskunsági táj sajátosságainak, a végtelenbe nyúló pusztáinak, az egymásba omló homokbuckáinak, a homoki tölgyeseknek, az ősborókások világának, az apró hófehér tanyáknak és gémeskútjainak, Európa szerte egyedülálló növény- és állatvilágának köszönheti. A település egyik gazdasági ágazata az idegenforgalom. Kerekegyháza külterületén, Kunpusztán kiépített idegenforgalmi létesítmények rövid idő alatt országos hírnévre tettek szert. A kialakított ökotúra útvonalak mentén megismerhetik az itt élő emberek hagyományait, szokásait, természeti és kulturális örökségeit (Tanyamúzeum, kunpusztai református templom, védett természeti értékek, Kondor-tó stb.).

A településre látogatók számára lehetőség van lovaglásra, kocsikázásra, fürdésre, kerékpározásra, kalandparki élményekre, stb.

A városi rangot 2001-ben kapta meg településünk.

¹ Különösen ide tartozik a Költségvetési, gazdasági célkitűzések, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

A város központját képező Szent István teret számos emlékmű, köztéri alkotás díszíti. Több évtizedes gyűjtőmunka eredménye Borbély Béláné magángyűjteménye. Kerekegyháza életében mindig jelentős szerepet játszott a vallás közösségformáló ereje (római-katolikus, református, kunpusztai református templom).

2.1.2. Gazdaság

Az elmúlt időben a növénytermesztés vesztett gazdasági jelentőségéből (aszály, talajvízszint süllyedése, szél pusztító hatása stb.) helyette a takarmánytermesztésen alapuló állattenyésztés, a baromfi, vízi szárnyas, tojótyúk tartása és feldolgozása került előtérbe.

Jelenleg Kerekegyházán található az országos tojótyúk állomány közel 10 %-a. Az állattenyésztés mellett jelentős az alumíniumipar, a könnyűipar és az idegenforgalom. A település nemcsak lélekszámban, hanem gazdaságilag is folyamatosan fejlődik, népességvonzó- és megtartó képessége az utóbbi évtizedekben mindig a legjobbak között volt országos összehasonlításban is. Dinamikus gazdasága perspektivikus ipari ágazatok megjelenését ösztönzi, elősegítve ezzel újabb és újabb munkahelyek létrehozását. Az adófizetők aránya a településen az országos átlaghoz hasonló mértékű.

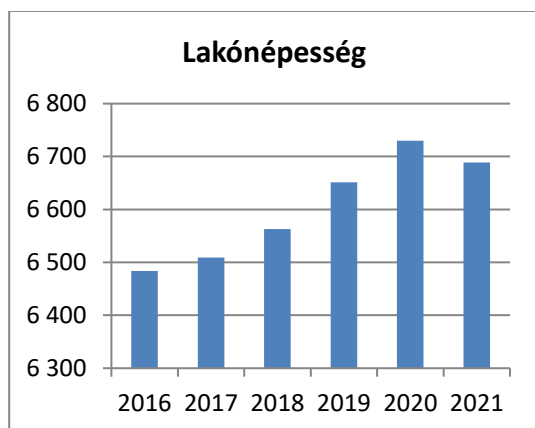
Demográfia

Kerekegyháza település lakóinak száma folyamatosan növekszik. 6700 fő körüli állandó lakosával a kecskeméti kistérség egyik meghatározó nagyságú települése.

Külterületen a lakosság 13%-a él.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	6 484	bázis év
2017	6 509	100,39%
2018	6 563	100,83%
2019	6 651	101,34%
2020	6 730	101,19%
2021	6 689	99,39%

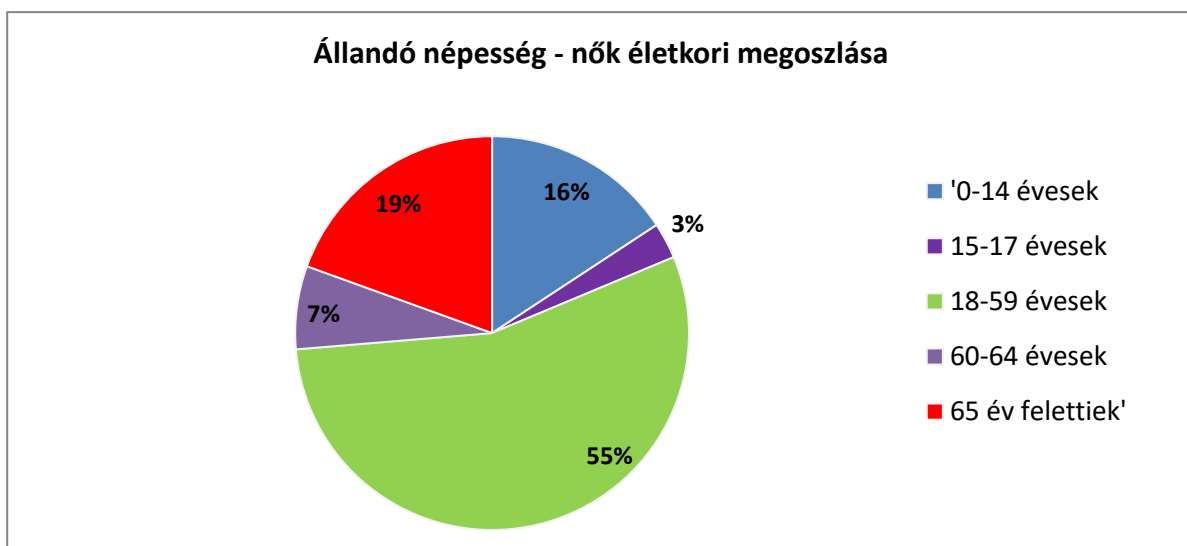
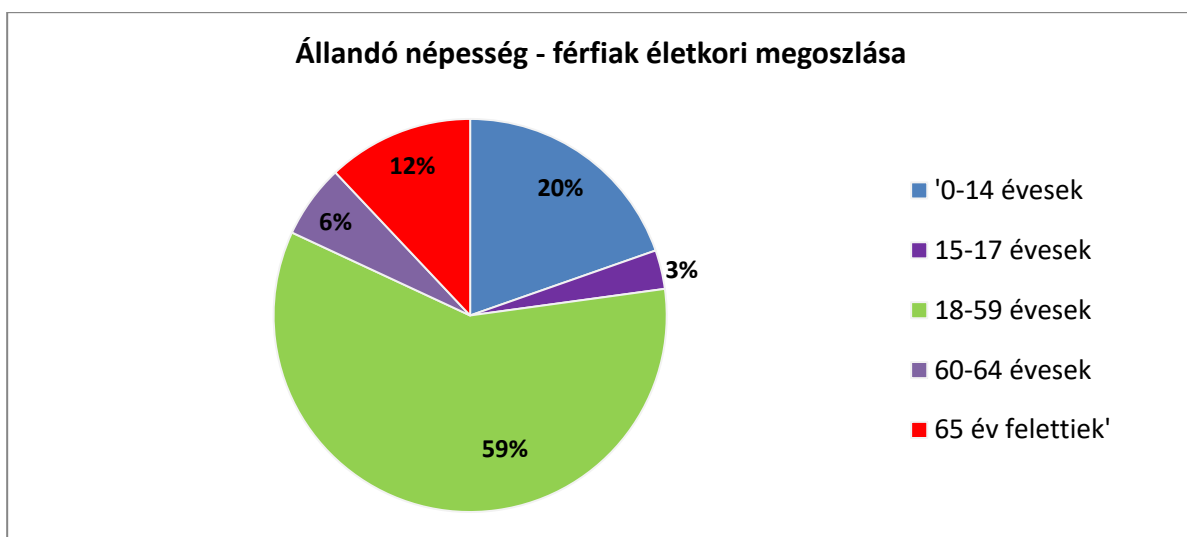
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 376	3 423	6799	49,65%	50,35%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			215	3,16%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	663	539	1202	9,75%	7,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	108	101	209	1,59%	1,49%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 995	1 882	3877	29,34%	27,68%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	204	234	438	3,00%	3,44%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	406	667	1073	5,97%	9,81%

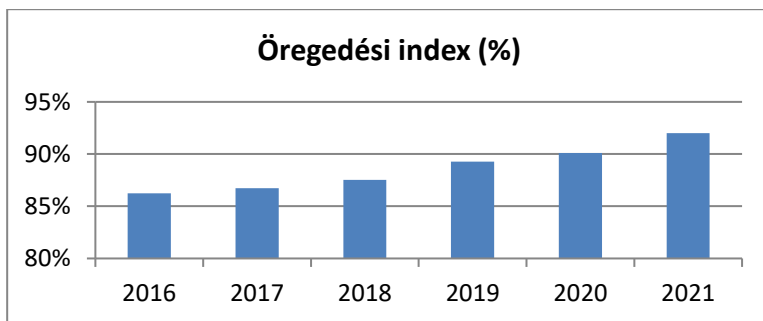
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság nő-férfi arányának megoszlása közel 50-50%. Különbség leginkább az idősebb korosztály esetében látható. A nők közül többen élnek meg a 65 év feletti életkort.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	996	1 155	86,23%
2017	1 006	1 160	86,72%
2018	1 032	1 179	87,53%
2019	1 073	1 202	89,27%
2020	1 109	1 231	90,09%
2021	1 114	1 211	91,99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Kerekegyháza öregedési indexe – mint az országban általában – kismértékben, de öregedő társadalmat mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	2,16
2017	4,46
2018	5,97
2019	7,11
2020	11,51
2021	-3,43

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2020-ig a bevándorlás folyamatosan jóval nagyobb mértékű volt, mint az elköltözés. Ez pozitív a település lakosság számára. 2021. évben viszont több volt az elköltöző, mint a beköltöző. Összeségében viszont a beköltözés jellemző a településre.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-5,40
2017	-1,69
2018	-1,38
2019	0,76
2020	0,00
2021	-4,47

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korábbi évek negatív természetes szaporodása után 2019. évben minimális mértékű, de pozitív természetes szaporodás látható az adatok alapján. 2020. évben ugyanannyian születtek, mint amennyi fő meghalt. 2021. évben a halálozások száma ismét meghaladta a születések számát.

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Kerekegyháza település Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)² által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁶

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzási képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, s ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése.

A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt **célcsoportot** említ – a cél elsősorban hat célcsoport, a

- **mélyszegénységben élők,**
- **romák,**
- **a gyermekek,**
- **a nők,**
- **az idősek és**
- **a fogyatékkal élők** esélyeinek javítását célozza minden településen.

Valójában számolni kell a **tanyán élő,** és több hátránnyal egyidejűleg érintett célcsoport tagjaival is.

Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell szolgálnia, mint másokét. A HEP-ek nem mellékesen létrehozhatnak egy a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg. A HEP alkalmas és lehetőséget teremt helyi együttműködések generálására, és elősegíthetik az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja az MNTFS és más felzárkóztató programok érvényre juttatása statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.

² 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

A HEP helyzetelemző részének céljai:

„Annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (tartósan rászoruló - romák, gyerekek, idősek, nők, fogyatékossgal élők) helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett intézkedések országos szinten is nyomon követhetők legyenek, a programokat a települési önkormányzatok egységes elvek mentén kell, hogy elkészítsék.”⁷

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁸ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT céljai:

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.⁹ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.¹⁰ A felzárkózás-politika helyi szintű lábaként 2013-tól kialakult a HEP-ek elkészítésének új rendszere. Célja, hogy a településeken élő, esélyteremtés szempontjából támogatásra szoruló társadalmi csoportok – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, fogyatékkal élő személyek, nők és az idősek – helyzete és életminősége javuljon.¹¹

⁷ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK –ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119.

⁸ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

⁹ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

¹⁰ Alaptörvény XXV. cikk.

¹¹ MNTFS 2030. p. 166.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹² A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybecsenghetnek. Nemzetközi¹³ célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. **Tiszta víz és higiénia**
7. **Megfizethető és tiszta energia**

¹² Vö. Jat.24. § (1) bek.

¹³ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. **Csökkentett egyenlőtlenség**
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció
14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

Szupranacionális¹⁴ célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹⁵ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzák:

¹⁴ Forrás : Területi Agenda 2030.

¹⁵ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa releváns következtetései.

1. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
2. Nemzeti Tehetség Program (2008-2028)
3. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022-2026)
4. Új Roma Stratégia (2019-2030)
5. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁶
6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
7. Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025)

1. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

2. Nemzeti Tehetség Program (2008-2028)

126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről:

Magyarország gazdasági kibontakozása a tudás- és képességigényes ágazatok fejlesztésével valósulhat meg. Ezen ágazatok fejlődése szempontjából kulcsfontosságú, hogy az adott tudás- és képességtartalomban kiemelkedő teljesítményre képes fiatalok, a tehetségek felszínre kerülnek-e, tehetségük kibontakozhat-e, hasznosulhat-e, a tehetségek pályájukon kellő és folyamatos segítséget kapnak-e és - mindezek következtében - képes lesz-e az ország megtartani a legkiválóbb tehetségeit. A tehetségek megtalálása és folyamatos fejlesztése a tehetséges fiatal számára mással nem pótolható kitörési, érvényesülési esélyt jelent. A tehetségek ma már egy adott ország versenyképességét meghatározó kulcstényezővé léptek elő. Ebből is következően a tehetségek megtalálása nem csak a tehetségek és családjuk magánügye, hanem nemzeti ügy, hiszen a tehetség hasznosulása a közvetlen haszon mellett a legversenyképesebb termelés kifejlesztésével és idevonzásával is a teljes nemzetnek többletlehetőségeket teremt. Így a tehetségek segítésének nemzeti programja gazdasági, esélyjavító és társadalomépítési program is.

A tehetségsegítés komplex formái szervesen illeszkednek a köz- és felsőoktatás megújítását célzó törekvésekhez, a kompetencia alapú, az egyének tanulási sajátosságait is figyelembe vevő oktatás elterjesztéséhez. A tehetségek segítése és fejlesztése az életpálya helyes irányba terelését, az életpálya sikerességének segítését, az innováció és kreativitás ösztönzését és elterjedését, a gazdasági növekedést, a magasabb versenyképességet, az esélyegyenlőtlenségek csökkentését, a magasabb társadalmi mobilitást, a hátrányos helyzet leküzdését és a kistérségek, valamint az egész társadalom kohézióját egyaránt szolgálják. A Nemzeti Tehetség Programnak a foglalkoztatási stratégiában példa- és értékteremtő szerepe van, a magyar gazdaság fejlődésében pedig kitörési pont lehet.

A tehetségek segítése nem áll meg a határoknál. A határon túli magyarság tehetségsegítők hagyományainak megismerése, hasznosítása, a határon túli kezdeményezésekkel való folyamatos együttműködés a tehetségsegítést ilyen értelemben nemzeti üggyé is teszi.

¹⁶ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

A tehetségek segítésében eddig elért, és a Nemzeti Tehetség Program megvalósítása során várható további eredmények nemcsak Magyarország, hanem az Európai Unió egésze számára is kiemelkedően értékes, más országokban is adaptálható tapasztalatot jelenthetnek, amelyek terjesztése hozzájárul az ország nemzetközi elismertségének növekedéséhez.

3. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022-2026)

Az Országgyűlés 62/2022. (XII. 9.) OGY határozata a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programot. A program stratégiai és horizontális céljai: 1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése. 2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata. 3. Az erőforrás-takarékosság és hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése. 4. A környezetbiztonság javítása. 5. A társadalom környezettudatosságának növelése. 6. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

Környezeti nevelés és oktatás keretében szükséges különböző környezeti nevelési és oktatási programok megerősítése. Köznevelési intézményekben a környezeti nevelés, és a fenntartható életmódra nevelés részét képezi a nevelési-oktatási feladatoknak. Kereteit elsősorban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a Nemzeti Alaptanterv jelentik, valamint az erre épülő kerettantervek ajánlásai. A környezeti nevelés egészintézményes kiválósági hálózata a Magyarországi Zöld Óvodák Hálózata, valamint a Magyarországi Ökoiskola Hálózat. Jelenleg hazánkban minden negyedik gyermek Zöld Óvodába és minden harmadik tanuló ökoiskolába járhat. A felsőoktatásban tovább gyarapodtak a környezet- és természetvédelmi tárgyú graduális, posztgraduális és PhD programok. A környezeti nevelés és oktatás a személyes példaadással párosuló ismeretátadáson keresztül, a képzés pedig a fenntarthatóságra neveléssel, az ehhez szükséges tudás átadásával ösztönzi a környezettudatos szemlélet alakulását annak érdekében, hogy az egyén képes legyen döntéseiben és életvitelében is alkalmazni, viselkedése szerves részévé tenni az elsajátított ismeretanyagot.

4. Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó

települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

5. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁷

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

- a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése
- b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
- c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
- d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
- e) Szemléletmód formálás az oktatásban
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony.

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése.

6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034)

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-kozművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbélettés Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

¹⁷ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősek számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önszolgálati lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az időseknek úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősek számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltokról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősekig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősek önbecsülésének növelését, méltóságának megőrzését, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősekkel szembeni tisztelet növelését.

6. Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogyatékosügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, Vármegyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar nyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az egyes önkormányzati programok, koncepciók, így a költségvetési koncepció, a Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció, Környezetvédelmi Program, mint stratégiai célokat meghatározó tervekben kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Kerekegyháza Város Önkormányzat Képviselőtestületének az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeletei, szabályzatai:

- A települési és gyermekétkeztetési támogatásokról szóló 4/2015. (II.26.) számú rendelet
- Az egyes szociális alapszolgáltatások biztosításáról és az alkalmazandó intézményi térítési díjakról 5/2023. (III.14.) számú rendelet
- A gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 7/1998. (IV.22.) számú rendelet
- A bölcsődei ellátások igénybeviteléről szóló 6/2023. (III.14.) számú rendelet
- Az óvodai intézményi étkeztetési intézményi térítési díjáról szóló 24/2016. (XII.21.) sz. r.
- Az iskoláskorúak intézményi gyermekétkeztetés intézményi térítési díjáról szóló 25/2016. (XII.21.) számú rendelet
- A helyi közművelődésről szóló 23/2013. (XII.19.) számú rendelet
- *Az önkormányzati lakások bérletéről, elidegenítéséről szóló 27/2023. (XII. 21.) számú rendelet*
- A Bursa Hungarica felsőoktatási, önkormányzati ösztöndíj pályázatok elbírálásának szabályzata 2022.

Az önkormányzat rendeletalkotási körében kiemelt figyelmet fordít a rászoruló rétegek támogatására. Az esélyegyenlőség érdekében kedvezmények, mentességek biztosításával segít a szociálisan rászorulóknak terheik. Önkormányzati programjait a civil szervezetek, intézmények, társadalmi szervezetek részére véleményezésre megküldi.

2012-ben Idősbarát Önkormányzat Díjat nyert település az időskorúak érdekében kifejtett tevékenységéért, a fiatalok és az idősek, mint generációk egymás közötti program erősítéséért.

Önként vállalt feladatként 2011 óta bölcsődét működtetünk, ezzel segítve a munkába visszatérő édesanyjak elhelyezkedési esélyének javítását, a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének segítségét.

2013-ban új óvodát nyitottunk, megszüntetve ezzel az évek óta fennálló óvodai férőhelyhiányt.

Folyamatosan fejlesztjük gyermekintézményeinket, 22-ben új bölcsődei csoporttal bővítettük a férőhelyet.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kerekegyháza mikrotérségi körzetközpontként látja el közigazgatási feladatait. A környező kistérségek – jellemzően – szociális feladatainak ellátása érdekében társulást hoztak létre, melyben Kerekegyháza gesztor szerepet lát el. A Kerekegyháza és Térsége Feladatellátó Társulás működteti a kerekegyházi központú Humán Szolgáltató Központot Ágasegyháza, Fülöpháza, Kunbaracs és Ladánybene településekkel, illetve 2013. szeptember 1-től a Bóbita Óvodát valamint az óvoda fülöpházi telephelyét. Az intézmény régi, nem a szociális funkcióhoz épült építményekben működött, szétaprózódva, az intézményi célnak funkcióiban nem igazán megfelelő helyiségekben.

Egy új, a kornak és a feladatellátásnak megfelelő intézmény került kialakításra pályázati forrásból, melyet 2026. január 1-jével vesz birtokba az intézmény.

Közös hivatalt tartunk fenn Fülöpházával. 2022. március 1-vel az okmányirodai feladatoknál szélesebb feladatkörrel rendelkező Kormányablak nyílt településünkön, a településen működő járási hivatal ellátási körzete a szomszédos településekre is kiterjed. Mindezen együttműködések az esélyegyenlőséget hozzák el a kistelepülésen élők részére, a szolgáltatásokhoz való minél könnyebb hozzáférés biztosítása érdekében.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,¹⁸ kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adattípusokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. Az adatgyűjtés során a helyi intézményektől kaptuk a legaktuálisabb adatokat, illetve társhatóságok együttműködését kértük a teljes körűség érdekében.

A településen működő nevelési-oktatási intézmények szabályzataiban megjelenő esélyegyenlőségi rendelkezésekben megjelent célkitűzéseket, adatokat is alapul vettük.

¹⁸ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Az emberi méltóság minden egyén, és társadalmi csoport tekintetében egyenlő, korlátozhatatlan, visszavonhatatlan, megkérdőjelezhetetlen. Nem megengedhető „A roma kisebbséggel szemben megfogalmazott olyan véleményesítő kijelentés, amely figyelmen kívül hagyja a mindenkit egyenlően megillető emberi méltóság értékét.”¹⁹ A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége abban az esetben fedí egymást, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény célcsoportba tartozik. A romák és mélyszegények egy célcsoportban való említése a HEP-ben a munkahelyteremtéssel foglalkoztatással, oktatással és képzéssel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal, szegregátummal, helyi közélettel kapcsolatban indokolt lehet.

Fontos, hogy a jogalkotó több irányból kívánja a nemzetiségi lakosság esélyeit növelni. Egyrészt, az Njt. 81 § (1) bek. által meghatározott nemzetiségi jogok, „különösen a kollektív nyelvhasználat, hagyományápolás és kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, társadalmi felzárkózás és a szociális ellátás kérdéskörében a nemzetiségi lakosságot e minőségében érintő helyi önkormányzati határozatot a képviselő-testület csak az e lakosságot képviselő települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértésével hozhatja meg.” Az Njt. 81 § (1a) bek. alapján, a nemzetiségi önkormányzat részére az (1) bekezdésben biztosított egyetértési joggal kapcsolatban, a nyilatkozat megtételére - jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - harminc nap áll rendelkezésre. A határidő - bármely érdekeltnek a másik félhez intézett nyilatkozata alapján - egy alkalommal további tizenöt nappal meghosszabbodik. A határidő jogvesztő. Másrészt, az Njt. 115. § d) pontja alapján a helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata „d) a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különös tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.”²⁰

Településünkön a KSH népszámlálási adatai szerint 2011-ben 32 fő vallotta magát cigány/roma nemzetiségűnek. A 2022. évi választási eljárások során 4 fő roma állampolgár kérte a nemzetiségi névjegyzékbe vételét településünkön.

Mellettük a külföldről időszakosan megjelenő, jellemzően szintén roma származású vendégmunkások növelik létszámukat.

1998-2006. között kisebbségi önkormányzattal képviseltették magukat a helyi romák, azóta nem alakultak újjá. A helyi roma lakosság jellemzően asszimilálódott, beilleszkedett. Az általános normák szerint élnek, gyermekeiket taníttatják.

A betelepülő romák próbálnak beilleszkedni és törekednek az általánosan elfogadott társadalmi normák betartására. A helyi lakosság pedig arra törekszik, hogy a betelepülők ne legyenek kizárva. Intézményeinkben egyenlő bánásmódot biztosítunk minden településünkön lakónak, segítve beilleszkedésüket. Kiemelkedő feladata van ebben a családsegítő és gyermekvédelmi szolgálatnak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelemkülönbség, világméretben növekszik. Egyre nagyobb különbség tapasztalható az egyes társadalmi rétegek foglalkoztatási lehetőségeihez, erőforrásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, kultúrához, oktatáshoz való hozzáférési esélyeiben.

¹⁹ Bővebben lásd : 828/2011. (VI. 22.) számú médiatanácsi határozat kivonata.

²⁰ 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (Njt.)

A világgazdaság folyamatosan növekszik, ugyanakkor ez a növekedés egyenlőtlen. Sok országban növekedési zavarok és egyensúlytalanságok tapasztalhatók. Ezek időnként regionális méreteket öltenek, pénzügyi és gazdasági válságokat okozva a világgazdaság egészében. A mezőgazdasági és ipari szektorokban a munkaerő-hatékonyság folyamatosan nő, a felszabaduló munkaerő többletet azonban a szolgáltató szektor csak részben szívja fel; azaz a szükségletek kielégítésére szolgáló javakat és szolgáltatásokat egyre kevesebb emberi munkával termelik meg. Ez a folyamat azonban nem a munkaidő csökkenésének irányába hatott, hanem ellenkezőleg, a munkaidő növekedését és a munkaerő további leépítését ösztönözte.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok. (I. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia)

A szegénység tehát számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

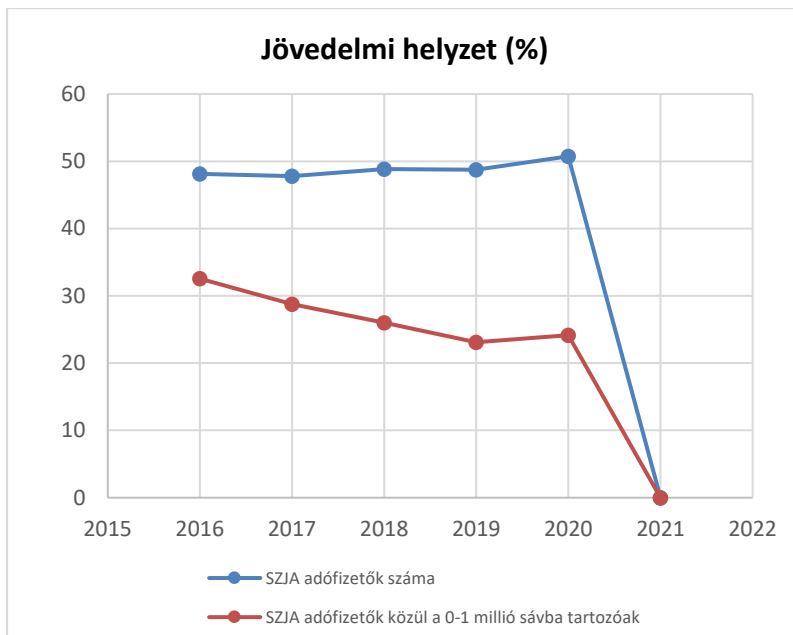
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből (családtámogatások, jövedelempótló támogatások, szociális rászorultságtól függő ellátások, hozzátartozói, illetve egészségi állapottal kapcsolatos ellátások)

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiválatlanság problémája, és a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb. A lakhatás segítése is szükséges. A bérlakásaink iránt a kereslet mindig jóval magasabb, mint a rendelkezésre álló lakásállomány. A lakásállomány bővítésére lenne szükség.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	48,12	32,55
2017	47,81	28,78
2018	48,83	25,99
2019	48,73	23,09
2020	50,73	24,13
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

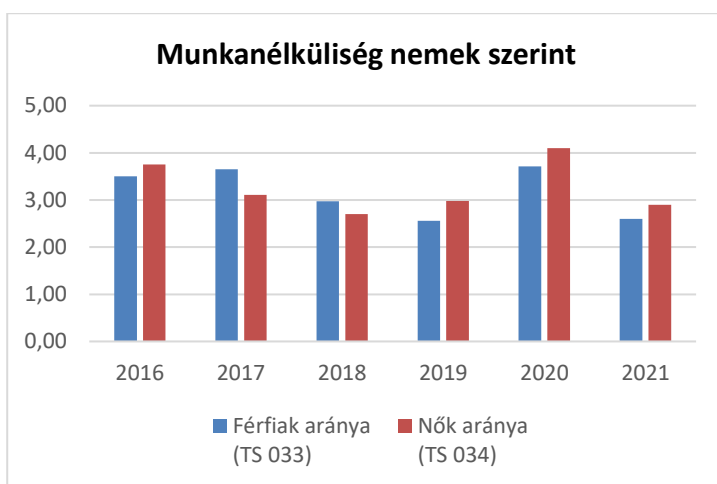
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,50	3,75	3,63%
2017	3,65	3,11	3,38%
2018	2,97	2,70	2,84%
2019	2,56	2,98	2,77%
2020	3,71	4,10	3,91%
2021	2,60	2,90	2,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

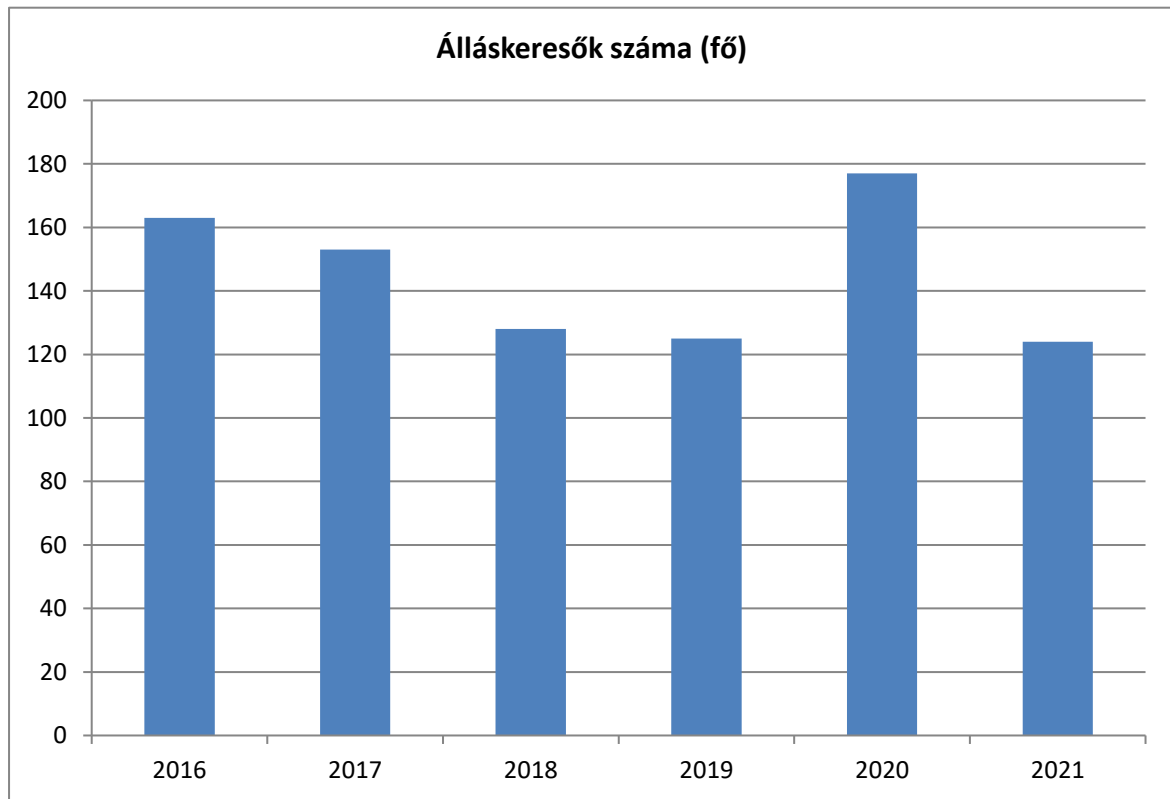

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2021	2022
	Fő összesen	163	153	128	125	124	124
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	8,00	9,00	9,00	7,00	3,00	3,00
	%	4,91%	5,88%	7,03%	5,60%	2,42%	2,42%
21-25 év (TS 038)	Fő	17,00	13,00	11,00	12,00	7,00	7,00
	%	10,43%	8,50%	8,59%	9,60%	5,65%	5,65%
26-30 év (TS 039)	Fő	20,00	22,00	18,00	13,00	3,00	3,00
	%	12,27%	14,38%	14,06%	10,40%	2,42%	2,42%
31-35 év (TS 040)	Fő	17,00	11,00	12,00	17,00	18,00	18,00
	%	10,43%	7,19%	9,38%	13,60%	14,52%	14,52%
36-40 év (TS 041)	Fő	20,00	11,00	13,00	12,00	12,00	12,00
	%	12,27%	7,19%	10,16%	9,60%	9,68%	9,68%
41-45 év (TS 042)	Fő	13,00	13,00	7,00	12,00	15,00	15,00
	%	7,98%	8,50%	5,47%	9,60%	12,10%	12,10%
46-50 év (TS 043)	Fő	20,00	19,00	12,00	12,00	10,00	10,00
	%	12,27%	12,42%	9,38%	9,60%	8,06%	8,06%
51-55 év (TS 044)	Fő	13,00	17,00	14,00	9,00	14,00	14,00
	%	7,98%	11,11%	10,94%	7,20%	11,29%	11,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	22,00	20,00	13,00	15,00	8,00	8,00
	%	13,50%	13,07%	10,16%	12,00%	6,45%	6,45%

61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13,00	18,00	19,00	16,00	34,00	34,00
	%	7,98%	11,76%	14,84%	12,80%	27,42%	27,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

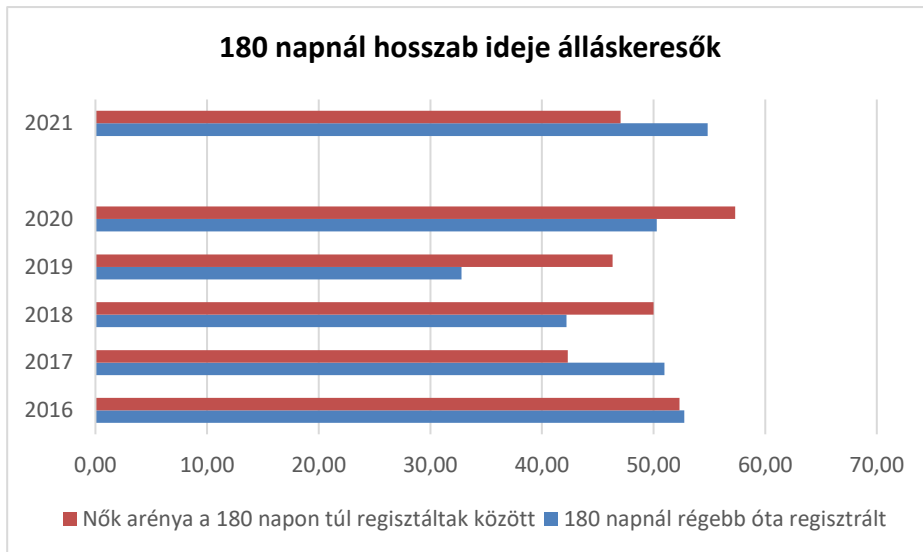
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikák alapján a tartós munkanélküliség folyamatos csökkenése látható, kivétel a 2020. év, ahol a koronavírus hatása vélelmezhető.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	52,76	52,33
2017	50,98	42,31
2018	42,19	50,00
2019	32,80	46,34
2020	50,28	57,30
2021	54,84	47,06

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott munkanélküliek körülbelül fele 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli.

Tartós munkanélküliség csökkentése a mélyszegénységben élők körében

A mélyszegénységben élők a közfoglalkoztatásba bevonásra kerülnek a lehetőségekhez mérten.

A munkanélküliség csökkentése továbbra is a HEP intézkedési tervében marad, ugyanis ez a réteg újratermelődik.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 18–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is.

A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	163	5	3,07%	72	44,17%	86	52,76%
2017	153	3	1,96%	66	43,14%	84	54,90%
2018	128	1	0,78%	50	39,06%	77	60,16%
2019	125	3	2,40%	59	47,20%	63	50,40%
2020	177	6	3,39%	57	32,20%	114	64,41%
2021	124	4	3,23%	51	41,13%	69	55,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek számában még mindig a 8 általános nélküli és 8 általánost végzettek aránya az összes álláskereső felét teszi ki. Visszatérésük a munkaerőpiacra a 8 általános, illetve valamilyen szakképzés megszerzése nélkül szinte lehetetlen.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás célja a munkavállalók részéről a munkateszt, az aktivitás növelése, az önkormányzatok részéről az értékteremtés, településüzemeltetés és településfejlesztés, a társadalom részéről a tranzitfoglalkoztatás, valamint a szegénységnyhító funkcióban ragadható meg.

Kerekegyháza az önkormányzat és intézményei a közfoglalkoztatók, melyhez állami finanszírozást vesz igénybe. 2023-ra jelentősen csökkent a programokban való részvételi szám. A közfoglalkoztatásból több személynek sikerült az elsődleges munkaerőpiacra átlépnie, sokszor a saját intézményrendszerünkön belül.

Kerekegyháza aktívan részt vesz a különböző közfoglalkoztatási programokban. A programok időtartalma változatos. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya által regisztrált álláskeresők – életkoruk/iskolázottságuk/munkahelyi tapasztalataik stb. alapján, mint intézményi takarítók, kiségitők, adminisztrátorok, portások, udvarosok és többnyire, mint közterületi takarítók vesznek részt a programokban. A 8 órás munkáért bruttó 145.400 Ft/hó közfoglalkoztatási bér jár 2025-ben. Munkára való alkalmasság esetén fogyatékos személyt is alkalmazunk, ezzel segítve beilleszkedésüket. A közfoglalkoztatásból több személynek sikerült az elsődleges munkaerőpiacra átlépnie, sokszor a saját intézményrendszerünkön belül.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	79	65
2017	74	45
2018	61	36
2019	38	22
2020	103	18
2021	40	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

Budapest 80 km távolságra van Kerekegyháztól.

Bács-Kiskun Vármegye Vármegyeszékhelye Kecskemét, mely 20 km-re található. A lakosság nagy része ingázik, Kecskemétre jár tanulni, dolgozni.

Kerekegyháza a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélye részben biztosított a mobilitási és az információs elérésének szempontjából is. A közlekedés Kecskemétre, a Vármegyeszékhelyre autóbusz által biztosított. A menetrend figyelembe veszi a több műszakos munkarendet. Ezen kívül számos cég saját munkásjáratot működtet, mely a környékről szállítja az embereket a munkahelyre. Városon belül tömegközlekedés nem működik, a közigazgatási terület nagysága miatt a város egyes részeiről – ha nincs gépjármű – nem egyszerű a bejutás, főleg külterületről, vagy külterületi részre. Kerékpárút sajnos nincs a településen. A környezettudatos és biztonságos közlekedés

szempontjából, a város egyes pontjainak könnyebb elérhetősége miatt rendkívül fontos lenne a kerékpárutak építése.

A potenciális munkalehetőségekről, foglalkoztatási programokról az érintettek az Önkormányzattól, a Munkaügyi Főosztálytól, a Humán Szolgáltató Központtól kaphatnak információt, vagy interneten. Kecskeméten a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya fogadja az álláskeresőket. A Vármegyeszékhely közelsége miatt közlekedésileg jól megközelíthető, mely előny a Kecskeméten működő nagyfoglalkoztatók elérhetősége miatt is. A munkaügyi központnál minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltségen a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat.

Középtávon az önkormányzat által kialakított ipari területen létrejövő vállalkozások nyújthatnak fellendülést a település foglalkoztatottsági helyzetében.

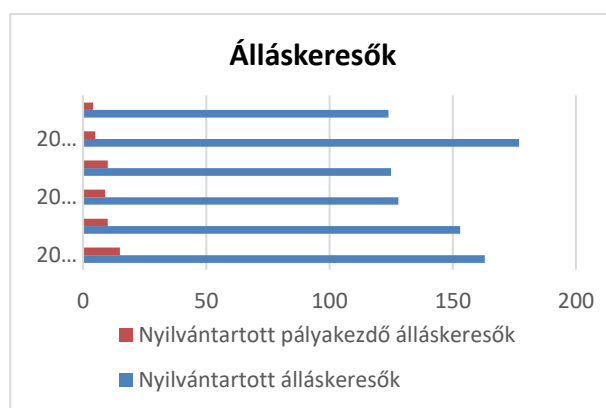
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településünkön élő fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeit a *BKVKH* Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya tartja nyilván. Képzéshez, továbbképzéshez elsősorban Kecskeméten férhetnek hozzá a Türr István Képző és Kutató Intézet és egyéb képzéssel foglalkozó intézmények, vállalkozások révén.

A munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program a munkaügyi központ által meghirdetett „nyári diákmunka” elnevezésű program, melyben 16-25 év közötti fiatalok vehetnek részt. Itt megtanulhatják a munka fontosságát és a vele járó felelősséget.

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma alacsony.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	163	15
2017	153	10
2018	128	9
2019	125	10
2020	177	5
2021	124	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Kerekegyházán felnőttképzésre nincs lehetőség, de annak számos formája a közeli Kecskeméten elérhető, akár a Munkaügyi Főosztállyal való együttműködésben is. A Humán Szolgáltató Központ családsegítői egyéni tanácsadás formájában lehetőséget nyújtanak munkavállalási, pályaválasztási tanácsadásra, melynek során tanácsadó segít az önéletrajz elkészítésében, különböző hasznos tanácsokkal látja el az álláskeresőt annak érdekében, hogy az álláskeresésre, illetve az állásinterjúval való részvétele minél hatékonyabb legyen.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Közfoglalkoztatás keretében van lehetőség a mélyszegénységben élők, romák, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezőknek is az elhelyezkedésre az önkormányzat intézményeinél.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó jelzést nem kaptunk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A könyvtárban időszakosan ingyenes képzést szervezünk a digitális ismeretek megszerzése érdekében. Az internettel nem rendelkezők részére szintén a könyvtárban van internet elérhetőség. A település életét befolyásoló tervezett beruházásokról, programokról a település honlapján (web3.kerekegyhaza.hu) és Facebook oldalán (I love Kerekegyháza) tájékozódhatnak az érdeklődők.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az állami felelőségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza. Ezen ellátások megállapítása és folyósítása egységesen járási hatáskörbe kerül, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik. A kötelezően biztosítandó ellátások járási szintre emelésével elősegíthető az **országosan egységes jogalkalmazási és segélyezési gyakorlat**. Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg. Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeiből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását.

Kerekegyháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének a települési és étkeztetési támogatásokról szóló 4/2015. (II.26.) sz. rendelete az abban meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – az arra rászorulóknak támogatást nyújt kérelemre, vagy jelzés alapján hivatalból.

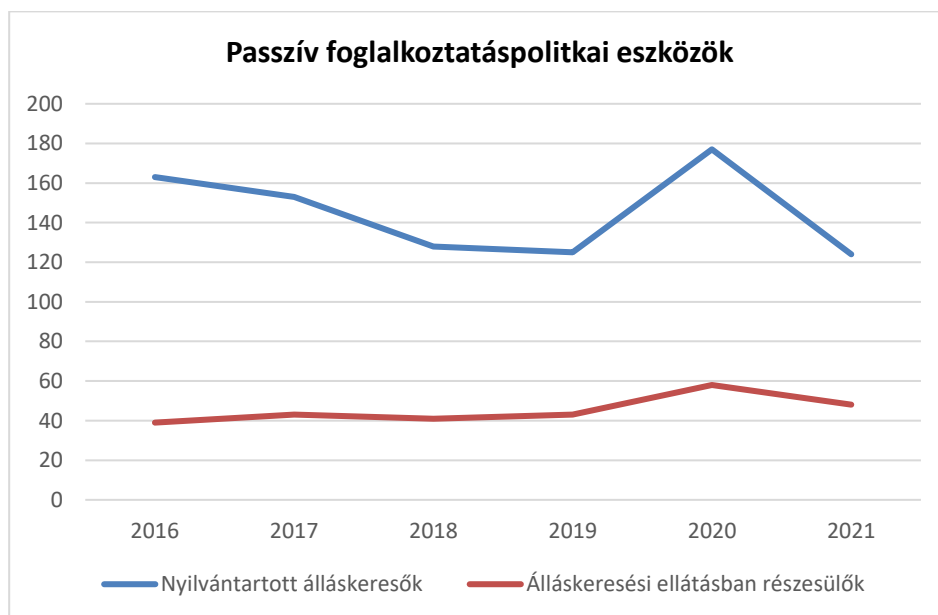
Települési támogatás keretében nyújtott támogatások különösen:

- lakhatáshoz kapcsolódó támogatás: közmű díjakhoz
- gyógyszer-támogatás
- rendkívüli támogatás: élelemhez, gyermekneveléssel kapcsolatos kiadásokhoz, halálesethez, rendkívüli eseményhez, elemi kárhoz stb..
- gyermekétkeztetési támogatás.
- hulladékgazdálkodási közszolgáltatás igénybevételéhez az időskorú rászorultak részére.

Külön pályázat alapján a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat keretében a rászoruló, felsőoktatásban továbbtanulók részére.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	163	3,76%	39	23,93%
2017	153	3,52%	43	28,10%
2018	128	2,94%	41	32,03%
2019	125	2,86%	43	34,40%
2020	177	4,03%	58	32,77%
2021	124	2,84%	48	38,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

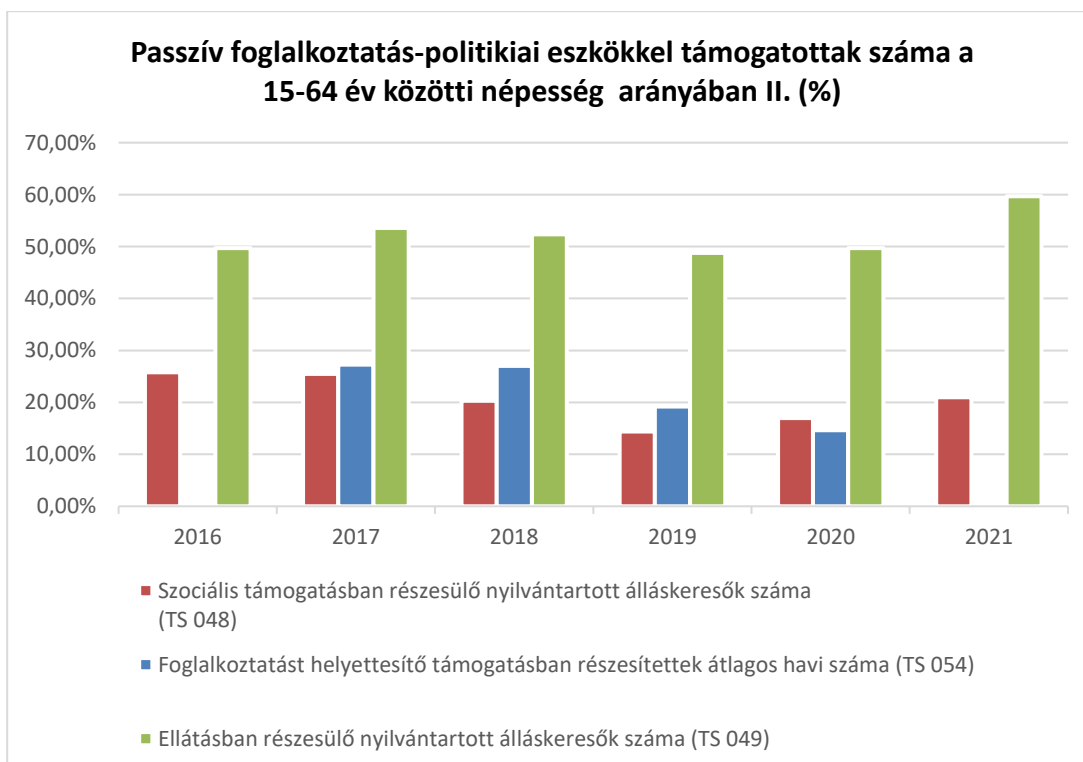

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök -
Álláskeresők ellátásai II.**

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	42	25,77%	n.a.	-	81	49,69%
2017	39	25,49%	42	27,27%	82	53,59%
2018	26	20,31%	35	27,03%	67	52,34%
2019	18	14,40%	24	19,18%	61	48,80%
2020	30	16,95%	26	14,62%	88	49,72%
2021	26	20,97%	n.a.	-	74	59,68%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden

támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Az aktívkorúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segít enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	10
2018	9
2019	11
2020	12
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Forrás: TeIR, KSH

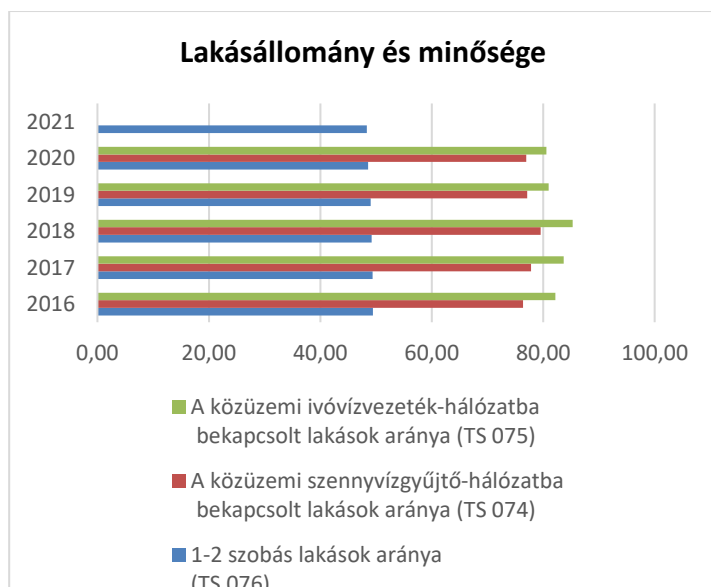
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A Kormány családpolitikai intézkedéseinek hatására az elmúlt években megnőtt az új építésű lakások száma, illetve jelentős mértékű lakásfelújítás, korszerűsítés kezdődött, illetve ment végbe a településen.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2798	2	0,71	49,46	76,38	82,17
2017	2803	5	1,78	49,38	77,81	83,70
2018	2813	10	3,55	49,20	79,56	85,28
2019	2826	13	4,60	49,04	77,14	80,96
2020	2854	29	10,16	48,56	76,94	80,55
2021	2863	12	4,19	48,34	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A bérlakás legfontosabb jellemzője, hogy lakhatást biztosít a rászorulóknak, nem tulajdont.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.²¹

Önkormányzatunk összesen 26 önkormányzati bérlakással rendelkezik. Az érdeklődés a lakásbérlmények iránt folyamatos, nagy igény van további bérlakások kialakítására.

Az önkormányzati lakáshoz jutás pályázati formában történik, a Városfejlesztési, Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Bizottság bírálja el a beérkezett igényeket helyi rendeletünk alapján, amely a pályázatok lehető legobjektívebb elbírálását segíti elő. A bérlakásokra jelentős az igény, a bérlakásállomány növelésére van szükség.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények t biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények t biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények t biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	2 798	n.a.	26	n.a.	0	n.a.	n.a.
2017	2 803	n.a.	26	n.a.	0	n.a.	n.a.
2018	2 813	n.a.	26.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2019	2 826	n.a.	26.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2020	2 854	n.a.	26.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2021	2 863	n.a.	26	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás megnevezés társadalmi felelősségvállalásból fenntartott bérlakást takar, mely olyan személyek számára biztosít megfelelő lakhatási viszonyokat, akik arra rászorulnak. Jelenleg nem rendelkezünk szociális bérlakással, társadalmi igény lenne rá. A településen hajléktalan személy nem él.

²¹ Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Kerekegyházában nincs ilyen ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

Szociális rendeletünk alapján a rászorulóknak havi rendszeres támogatásként lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. A jogosultak 1 éven át kapják a támogatást rezsidíjhoz, lakbérhez, majd újból kérelmezni kell az ellátást.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	120
2018	n.a.	98
2019	87	87
2020	100	46
2021	189	41
2022	157	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a családoknak. A koronavírus miatti hitelmoratórium intézménye ezt a problémát átmenetileg megszüntette. A hitelmoratórium megszűnésével a problémák felerősödése várható.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületi ingatlanokon való lakhatás sokszor kényszerdöntés. Családosok esetében további problémát generál a gyermekek oktatási intézménybe bejuttatása, melyre a Tanyagondnoki szolgálat nyújt megoldást, korlátozott számban. A közösségi közlekedés a legtöbb helyről elérhető.

Belterületen minden közmű biztosított, külterületen csak a villany. A tanyákon élők a vizet jellemzően házi vízművel, fűt kúttal oldják meg, szennyvízcsatorna nincs.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Kerekegyháza közigazgatási területén telepek, szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életevek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a **megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása**. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a **népegészségügyi termékadó bevezetését**, a **nemdohányzók védelméről szóló törvény** szigorítását, az élelmiszerekben lévő **transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét**, valamint a **közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást**.

Az egészségügyi alapellátási rendszer új alapokra helyezése jelenleg folyamatban van. Cél egyrészt **vonzóvá tenni az orvosok számára a háziorvosi pályát**, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretein belül a háziorvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást.

Az egészségügyi szakellátás finanszírozási rendszerének átalakítása jelenleg folyik. Ennek célja egy fenntartható, költségvetési egyensúlyi állapotot tükröző, jól működő intézményrendszer.

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások a népesség közel negyedét érinti. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján

megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma, a mozgásszervi elváltozások, az általános immunrendszer elváltozásai, a bőr speciális immunrendszerének gyulladásos állapota, valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek.

A lakosság az alap egészségügyi és szociális közszolgáltatások többségét helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, önként vállalt feladatként vérvételi laboratóriumot tart fenn.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Kovai szerint „több mint 10 év a különbség a legjobb és a legrosszabb gazdasági helyzetű területeken élők várható élettartama között.”²²

Kerekegyháza az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó egészségügyi feladatok tekintetében:

- 3 felnőtt háziorvosi, 1 gyermek háziorvosi ellátás,
- 2 körzeti fogorvosi alapellátás,
- 3 körzeti védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

Az ügyeleti ellátás és a szakellátások Kecskeméten biztosítottak.

A védőnő a házi gyermekorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a település egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek.

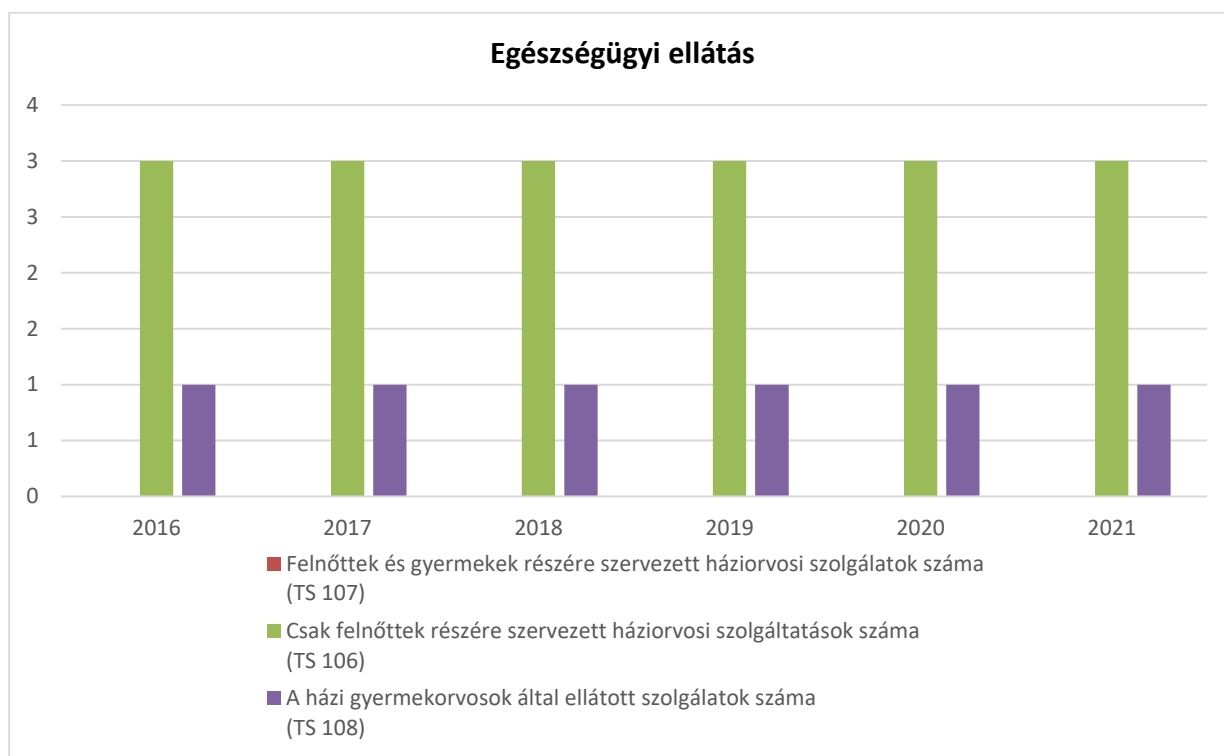
Az iskola-egészségügyi feladatellátást a gyermekorvos és a védőnők közösen végzik.

A területi ellátásért felelős kórház a Bács-Kiskun Vármegyei Kórház.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	4	3	1	1	n.a.	n.a.
2017	4	3	1	1	166	32,27
2018	4	3	1	1	174	33,57
2019	4	3	1	1	154	24,08
2020	4	3	1	1	150	22,12
2021	4	3	1	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

²² KOVAI Cecília: Az etnicitás szerepe az egészségügyenlétlenségek magyarázatában, és a hozzáférés esélyei a magyarországi hátrányos helyzetű csoportoknál Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Budapest, 2017. p. 229.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított (helyben, illetve Kecskeméten). A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek-fogorvosok végezik az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Uniós pályázati lehetőségek kihasználásával helyi rendezvényeken, alkalomszerűen általános szűrésre adunk lehetőséget, mint prevenció eszköz – tüdőszűrés, mobilbuszos szűrés stb.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben biztosított az egyszerűbb rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés – gyógytornászok által biztosított. A fejlesztő ellátáshoz való hozzáférés elérhetőségét a támogató szolgáltatás biztosításával segítjük elő a rászorultak részére.

Logopédiai- gyógytestnevelési és gyógypedagógiai ellátás helyben ellátott. A bölcsődben és az óvodában a korai fejlesztés és gondoskodás biztosítva van.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében és idősek klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Egy 2014-es felmérésben az iskolai konyha munkájával kapcsolatos elégedettséget mérték. A tapasztalattal rendelkezők 70%-a elégedett volt, míg 3%-uk nem. (MultiContact Consulting Kft. I. forduló elégedettségmérés, 2014)

Ingyenes étkeztetést biztosítunk a szociálisan rászorultak részére, vagy étkeztetési díj támogatást. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő HH vagy HHH gyermekek ingyenes szünidei étkeztetésre jogosultak, amennyiben igénylik.

A diétás étkeztetés vásárolt étkeztetés útján biztosítjuk az azt igénylőknek minden intézményünkben.

Népkonyha településünkön nem működik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek test kulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat sporttelep-melynek széleskörű felújítására 2017-ben került sor- és sportcsarnok biztosításával látja el e feladatot. A köznevelési intézmények tornatermei megfelelően szolgálják a testnevelés és szabadidősport ügyét (edzések, kiegészítő foglalkozások), valamint 1 sportegyesület, 6 szakosztálya várja az érdeklődőket. Mindezek mellett a művelődési ház ad otthon egyéb sportolási lehetőségeknek, a futóknak pedig futópálya ad lehetőséget a mozgásra.

Kerekegyházán jelenleg az alábbi szakosztályok érhetőek el:

- Labdarúgás
- Kosárlabda
- Asztal tenisz
- Karate
- Kézilabda
- Röplabda
- Íjászat

2025-ben a Tavasz utcai játszótéren kerül kialakításra egy multifunkciós sportpálya, mely streetball, kosárlabda, röplabda, tenisz, lábtengő stb. folytatására alkalmas.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A nyilvánosság által mindenki számára biztosított.

Településünkön a Kerekegyháza és Térsége Feladatellátó Társulás által fenntartott Humán Szolgáltató Központ látja el a szociális alapszolgáltatási feladatokat és a család –és gyermekjóléti szolgáltatás feladatot. A szakmai munka hatékonyságának, minőségének egyik záloga az intézményen belüli- és a külső szakemberekkel történő aktív esetmegbeszélő csoportok működtetése, valamint a szupervíziós lehetőség biztosítása.

A gyermek érdeke felette áll minden egyéb érdeknek. Az intézményben hat szakfeladat van, melyek egyike sem könnyű terület, legnehezebben teljesíthető talán a gyermekjóléti szolgáltatás. Az aktuális helyzeteket gyorsan, felelősségteljesen kell felmérni és a szükséges intézkedést megtenni.

Akár az intézményen belüli szakmai csoportok között, akár a társult települések közötti együttműködés, folyamatos kétoldalú párbeszéd alapvető kívánalom.

A **Humán Szolgáltató Központ** 6 szakfeladatot lát el:

1. **Támogató szolgálat:** Az elmúlt időszakban egyre növekvő igény jelentkezett szállításra és a személyi segítségre.
2. **Házi segítségnyújtás:**
A házi segítségnyújtást a megfelelő gondozási szükséglettel rendelkező – elsősorban idős - személyeknek kell biztosítani saját lakókörnyezetükben, akiknek az önálló életvitelük fenntartása érdekében szükséges az ellátás.
Alapvető gondozási-, ápolási feladatokat, higiénias körülmények megtartását, veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzését célzó szolgáltatás.
3. **Szociális étkeztetés:** Kerekegyházán kb. 100 fő részesül szociális étkeztetésben.
4. **Nappali ellátás:** Az általános tevékenységek és már hagyományos: ünnepi- és szabadidős programok mellett a csoportépítő beszélgetések, irányított mentális foglalkozások kerülnek előtérbe mintegy 30 fős „klubtagsággal”.
5. **Jelzőrendszer:** Kerekegyházán jelenleg közel 50 jelzőkészülék került kihelyezésre, melyek a területünkön már több alkalommal életet mentett. 2022. márciusától modernebb, kétoldalú kommunikációra alkalmas eszközökre lettek lecserélve a régiek.
6. **Család – és Gyermekejöléti szolgáltatás:**
Rászoruló családoknak és veszélyeztetett gyermekeknek nyújt a szolgálat segítséget.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Iskolában rendszeres előadásokat tartanak a gyermekeknek.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos megkülönböztetés tiltott az önkormányzat számára Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok alapján. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése kötelezi az önkormányzatot közszolgáltatásai nyújtása esetén. Panasz ezzel kapcsolatosan az önkormányzat felé nem érkezett.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

Pozitív diszkriminációnak minősül többek között:

- A tanyagondnoki szolgálat tevékenysége.
- Adósságrendezési támogatás.
- Temetési segély, stb.
- Az együttműködés látványos megnyilvánulásai a közösen szervezett szabadidős programok. A kerekegyházi és fülöpházi gyerekek mellett Kunbaracs, Ladánybene és Ágasegyháza hátrányos helyzetű gyermekei is csatlakoztak nyári napközis táborunkhoz, aminek megvalósításához anyagi támogatást kapott a HSZK Kerekegyháza Város

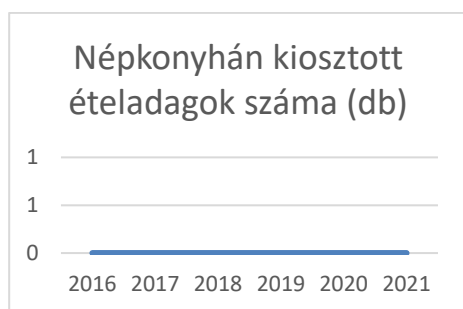
Önkormányzatától, melyet kiegészített a szülők hozzájárulása. A települések önkormányzatai a gyermekek Kerekegyházára, illetve a megadott helyszínekre történő eljuttatásában segítettek.

- Immár hagyományosan minden év december 5-én elindul Kerekegyházán a Mikulásjárat. Számos hátrányos helyzetű gyermek kapott ajándékot nagylelkű támogatóktól és segítőkötől, az önkéntes Mikulások és Krampuszok jóvoltából.
- Kedvezményes térítési díjon tudják igénybe venni a 65 évnél idősebb lakosok a szociális étkeztetést, jövedelemfüggően.

Népkonyha településünkön nincs.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek

A művelődésre, kapcsolódásra a települési és civil rendezvények, a művelődési ház és a könyvtár, a sportpálya, sportcsarnok ad lehetőséget. A művelődési intézmények programjaikat a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítják. A zárt terek mellett jelentősek a közterület rendezvények is. (Tavaszi zsongás, Aratófesztivál, Kerekeszt stb.)

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	14 070	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A **Katona József Művelődési Ház és Könyvtár** saját, önkormányzati, illetve külsős szervezésű rendezvényeket bonyolít le. *Az épület nem felel meg a mai kor igényeinek, felújítása, bővítése pályázat keretében tervezett.* Rendezvények felsorolása a teljesség igénye nélkül:

Véradás	Magyar Vöröskereszt
Meseműsor:	Katona József Művelődési Ház
Meseműsor (terembérlet)	Ciróka Bábszínház
Magyar Kultúra Napja	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Egyházközségi bál	Kerekegyházi katolikus egyházközség
VII. Református Művelődési Est	Református Társegyházközség
Tánc bemutató (farsangi nyitótánc)	Móra Ferenc Általános Iskola
Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Jótekonysági Retró buli	civil kezdeményezés
Táncos Gála (terembérlet)	civil kezdeményezés
Március 15-i iskolai ünnepség	Móra Ferenc Általános Iskola
Dóbiás Péter hangverseny	Kerekegyháza Bóbita Óvoda
Városi ünnepség és fáklyás felvonulás, koszorúzás az 1848-49-es Forradalom és Szabadságharc emlékére	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Színházbusz Budapestre	Katona József Művelődési Ház
Baba börze	Baba-mama klub
Tavaszköszöntő hangverseny	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Mesevarázs-mese-show	Móra Ferenc Általános Iskola
Húsvéti kézműves foglalkozás	Katona József Művelődési Ház
Hobby kiállítás	Nyugdíjas klub
Kereki Majális	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Babaköszöntő és Ifjú polgárrá avató ünnepség	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Kihívás Napja (Városi Sportnap)	Kerekegyháza Város Önkormányzata

Megemlékezés a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Napközis tábor	Katona József Művelődési Ház
Hírös Hét Fesztivál /Kecskemét/	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Ünnepi képviselő-testületi ülés	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Arató Fesztivál	Kerekegyháza Város Önkormányzata
KerekFeszt	Kerekegyháza Város Önkormányzata
Adventi hétvégék	Kerekegyháza Város Önkormányzata

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A város és az intézmények facebook oldala, a kábeltévé helyi híradója, állandóan futó képújságja az önkormányzat és intézményei történéseinek színtere.

Konfliktuskezelést személyes egyeztetéssel oldjuk meg.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Kerekegyházán nincs jelentős számú nemzetiség, ilyen irányú kezdeményezés nem volt. 1 görög, 1 horvát, 3 német és 4 roma nemzetiségű van a nyilvántartásunkban.

e) helyi lakossági önszerveződések

A művelődési ház ad helyet az önszerveződő közösségeknek: Nyugdíjas Klub, Népdalkör, Néptáncgyűttes, Egészségklub stb. Facebook csoportokon keresztül, egy-egy esemény, vagy cél érdekében is jellemző kialakulásuk. Pl: adventi ablakok programhoz csatlakozás, mellyel az óvoda részére nyert ajándékot az önszerveződő közösség, vagy gyűjtés pl. valaki javára.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat 2006. óta nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, lakáshiány	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Bérlakásépítés.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Tanulás fontosságának erősítése, tudatosítása. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A lakosság egészségügyi állapota azonos az országos mutatókkal: nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Képzések bővítése a munkanélküliek körére.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

„Az esélyteremtés szempontjából a hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak megjelenése különösen két nagy területre osztható a kezelés helye alapján: a szociális és az oktatási társadalmi alrendszerre.

Valójában e két terület számos területen átfedést mutat, mely természetükből kifolyólag nem jelenti azt, hogy e problémák a családok, települések, járások, megyék, egyszóval az ország minden területén egyenlő mértékben jelentkeznek.

Természetesen e problémákat a családoknak természetük szerint, és az állam különböző alrendszereinek is jogszabályban előírt módon kezelniük kell, hogy ne növekedjenek a társadalmi különbségek.

A szocio-kulturális helyzetből adódó problémák megoldás hiányában aggregálódnak, és a későbbiekben megterhelik a szociális, egészségügyi, végső soron az egyénnel kapcsolatban kerülő valamennyi társadalmi alrendszert. Egyes társadalomtudósok szerint a gyermekkori problémák kezelhetlensége a későbbiekben hétszer annyiba kerül a társadalomnak. Családban a felnőttek képességeik szerint járulnak hozzá gyermekeik fejlődéséhez, azonban jelentős, leküzdhetetlen akadályok esetén, a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzésére vagy szülői kérésre az államnak, illetve alkalmazottainak segíteniük kell.”

A gyermekek támogatásában szakmai oldalról a pedagógusok munkája kiemelkedő, mert az adaptív pedagógia jellemzője, hogy a gyermek igényeiből indul ki, és csökkenti társadalmi hátrányait. Az eredményes tanulás segítésének elvei között a tanulási környezet címszó alatt megtaláljuk az esélyteremtés alapelvét is. Állíthatjuk azt is, hogy a „szegény és alacsony végzettségű családok gyermekei nagyobb valószínűséggel esnek ki az iskolából, tovább örökítve ezzel a társadalmi különbségeket.”

Az esélyteremtésre fokozott mértékben van szükség, mert az idősorok azt mutatják, hogy Magyarországon 2012-2019 között 2 %-ról 3 %-ra nőtt a pszichés fejlődési zavarral élő gyermekek aránya az összes tanuló között, azon belül pedig 44-ről 52% - ra nőtt az SNI-vel rendelkező gyermekek száma, tehát a probléma egyre növekvő számú feladattal látja el a közoktatási intézményeket, annak pedagógusait.

Véleményünk szerint a települési önkormányzatoknak a helyi köznevelési közoktatási intézmények évekre lebontott intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervére lenne szükségük a gyermekek helyzetének átláthatósága érdekében. (Gyermekekesélyek körét tartalmazzák az iskolák pedagógiai, ill. gyermekvédelmi programjai is).

Igaz, hogy a HEP Fórumoknak az iskolák vezetői állandó meghívottjai, akik ezen információk lehető legszélesebb körével rendelkeznek.”

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 376	3 423	6799	49,65%	50,35%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			215	3,16%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	663	539	1202	9,75%	7,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	108	101	209	1,59%	1,49%

Forrás: TeIR, KSH

Településünkön a születésszámok kedvezőek. A bölcsőde, óvoda, iskola létszáma folyamatosan nő, a betelepülők aránya jellemzően magasabb, mint az elköltözőké. Jellemző a családok betelepülése, amelynek egyik oka a jó nevelési-oktatási ellátórendszerünk.

2005-2013 között megemelkedtek a születésszámok, majd csökkentek 2016-ig. 2017-től ismét emelkedtek. A 2020. évben a születésszám kiemelkedő (90 fő!) volt.

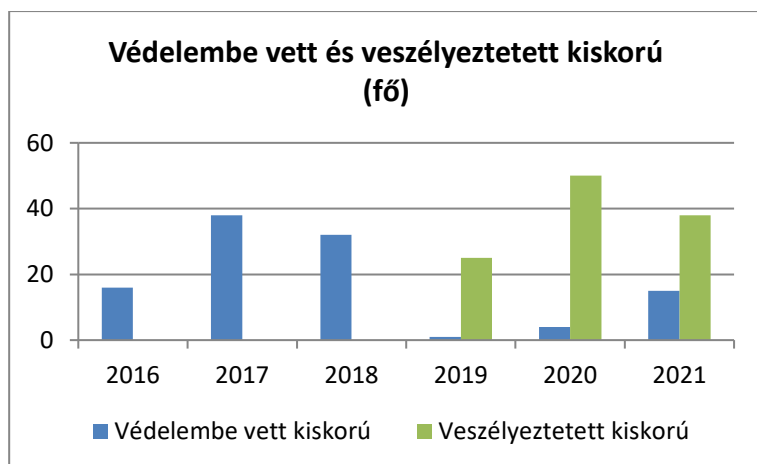
A bölcsőde 100%-os kapacitáskihasználtsággal működik, 2022. január 1-vel már 4 csoporttal működik az intézmény.

2015 szeptemberétől 12 óvodai csoport működik, ekkor kapacitást bővítettünk az állandó férőhelyszám hiány miatt. A beköltözésekből adódóan azonban a jelenlegi férőhelyszámunk szinte már 100%-ban kihasznált.

Iskolánk kihasználtsága is 100%-os.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	16	n.a.
2017	38	n.a.
2018	32	n.a.
2019	1	25
2020	4	50
2021	15	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mércé állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

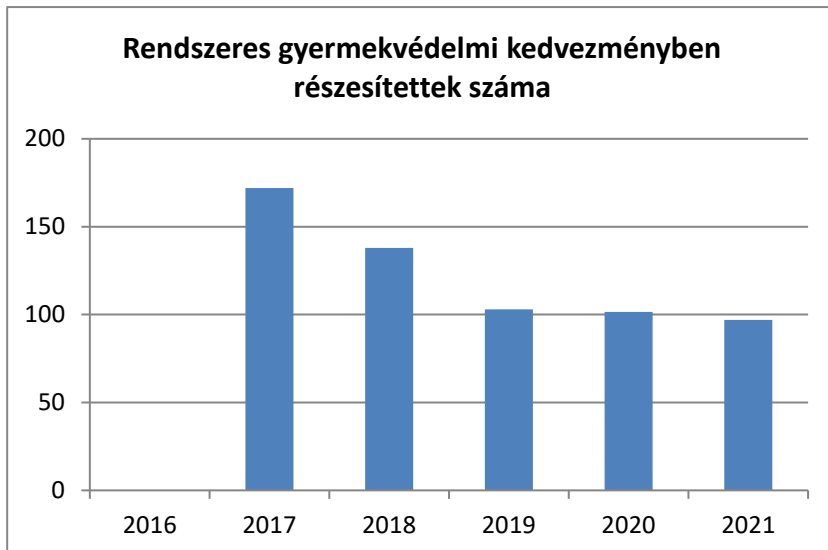
Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. A bölcsődében, óvodákban, iskolában havonta átlagosan 800 gyerek étkezik. Étkezési kedvezményben (normatív és önkormányzati) 280 gyerek részesül. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt. A törvény által meghatározott ingyenes, tankönyvtámogatásban 647 gyermek részesült.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munká első számú eszközének tekintünk. Tagjai: egészségügyi ellátást nyújtók (védőnők, házi orvosok), oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei, rendőrség, jegyzői gyámhatóság, személyes gondoskodást nyújtó intézmények.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	172
2018	138
2019	103
2020	102
2021	97

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ellátottak száma 2020-ig csökkent, mely a jövedelmek emelkedése, de a rászorultsági feltételek változatlansága miatt alakult így. A Koronavírus alatti intézkedések miatt nem kellett felülvizsgálni az ellátásokat, ezért 2021-től nőtt a jogosultsági szám. 2022. évi felülvizsgálattal csökkent az ellátotti kör, bár a jogosultsági feltételeket a háborús veszélyhelyzetre tekintettel kismértékben kedvezőbbé tették.

2015. március 1-jén került bevezetésre a helyi ellátórendszerben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre éppen nem jogosult, de alacsony jövedelemmel, és általában jelentős térítési díjhátralékkal rendelkező családok részére a gyermekétkeztetési támogatás. Az igénylők 50%-os étkezési térítési díjkezdményben részesülnek a helyi iskolában.

2016-ban összesen 4 gyermek részesült gyermekétkeztetési kedvezményben, 2017-ben pedig 8 gyermek, 2022-ben 4 család.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

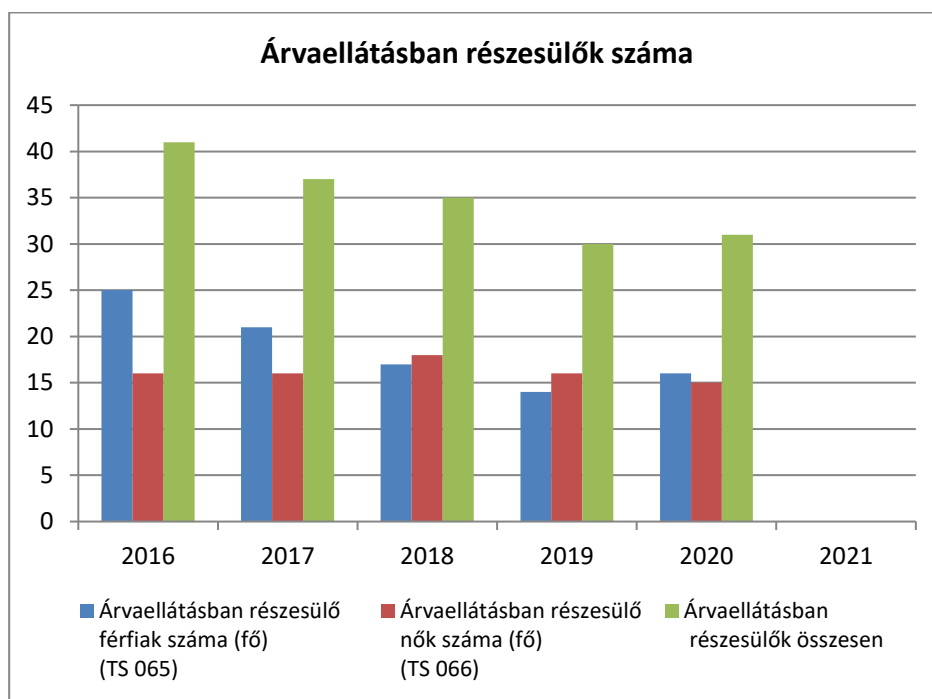
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a szülők főként iskolakezdés időszakában ruházati és tanszervásárlás támogatásra, ritkán étkezési díj hozzájárulásra és gyógyszerköltség támogatásra igényelnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Kerekgyházán a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. Éves szinten 40-50 család részesül az ellátásban.

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás			
Év	Árvellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	25	16	41
2017	21	16	37
2018	17	18	35
2019	14	16	30
2020	16	15	31
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál

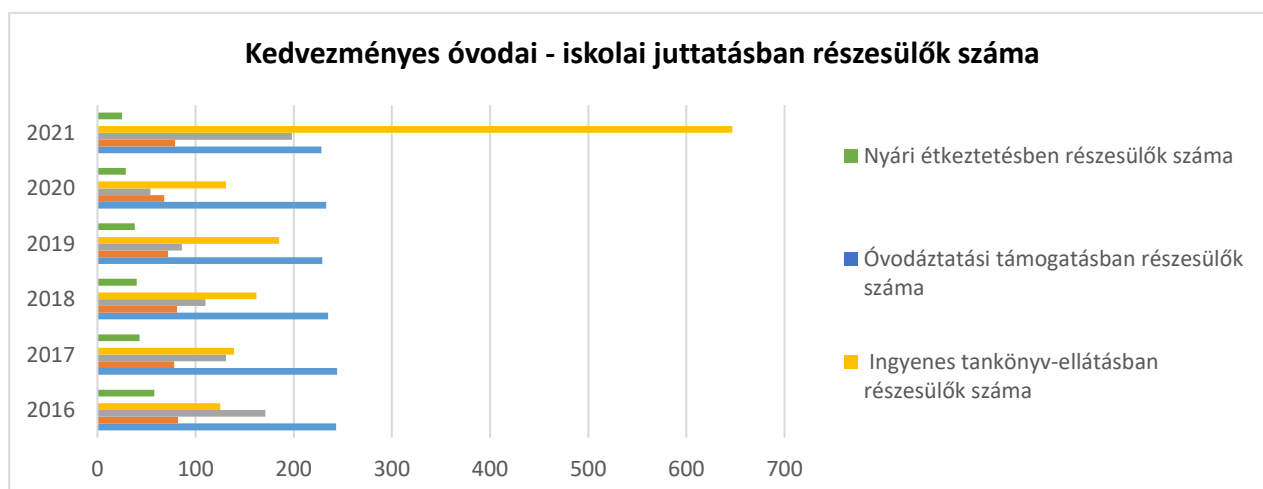
sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

2017. őszétől a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a három vagy több gyermeket nevelő családoknak, valamint a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermekek szüleinek sem kell fizetnie a bölcsődei és óvodai étkeztetésért. Emellett ingyenessé válik a gyermekétkeztetés azoknak a két- és egygyerekes családoknak is, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a minimálbér nettó összegének 130 százalékát.

Az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetést a szülők jövedelmi önbevallása alapján ítélik meg. Nyilatkozatot csak a háromnál kevesebb gyermekkel rendelkezőknek, vagy a tartósan, illetve fogyatékos gyermeket nem nevelőknek kell tenniük, az abban pedig az intézmény és a jegyző sem előzetesen, sem utólagosan nem vizsgálhatja.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	243	82	171	125	n.a.	58
2017	244	78	131	139	n.a.	43
2018	235	81	110	162	n.a.	40
2019	229	72	86	185	n.a.	38
2020	233	68	54	131	n.a.	29
2021	228	79	198	647	n.a.	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A szükséges papírok beszerzésről tájékoztatjuk, szükség esetén segítjük a családokat, hogy gyermekeik a nevelési, illetve oktatási intézményekbe tudjanak járni.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A szükséges papírok beszerzésről tájékoztatjuk, szükség esetén segítjük a családokat, hogy gyermekeik a nevelési, illetve oktatási intézményekbe tudjanak járni.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincs ilyen lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

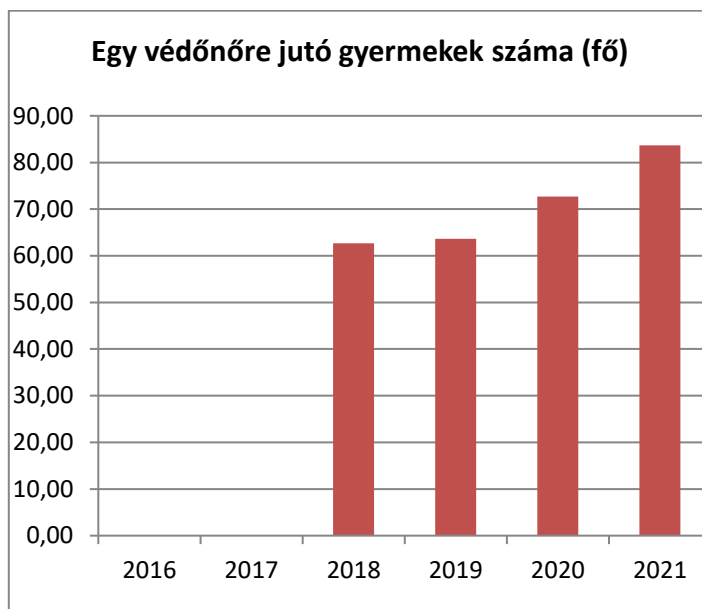
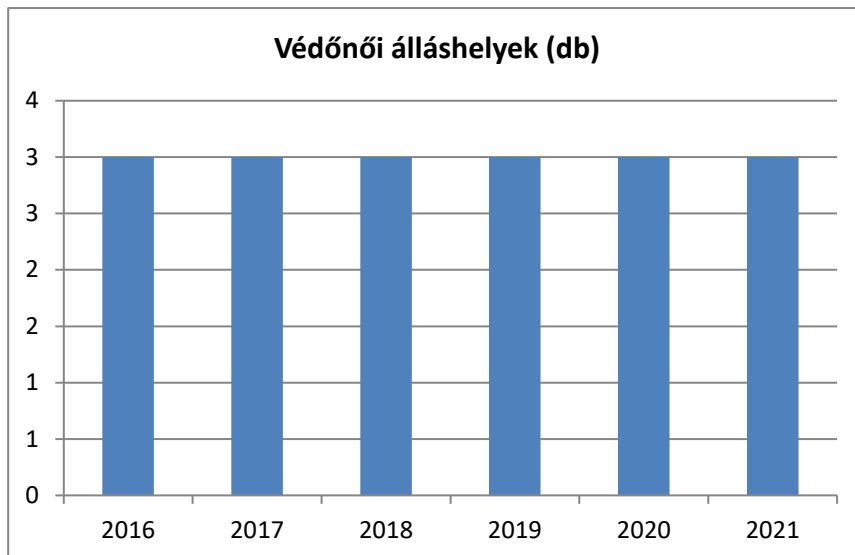
A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik, külön kérelemre indul, űrlapja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nyomtatvány részét képezi, a kettő együtt igényelhető.

A 2023. évben 34 fő hátrányos és 15 fő halmozottan hátrányos helyzet megállapítására került sor. Nevelésbe vétel miatt 24 fő van a HHH nyilvántartásban, akik Kerekegyháza kerületbe kerültek nevelésbe vételre, de jellemzően nem Kerekegyházán élnek.

a) védőnői ellátás jellemzői

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása. Ezen kívül az iskolás gyermekek iskolaegészségügyi ellátása 8. osztályig: tisztasági és szűrővizsgálatok, védőoltások.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	n.a.	-
2017	3	n.a.	-
2018	3	188	62,67
2019	3	191	63,67
2020	3	218	72,67
2021	3	251	83,67

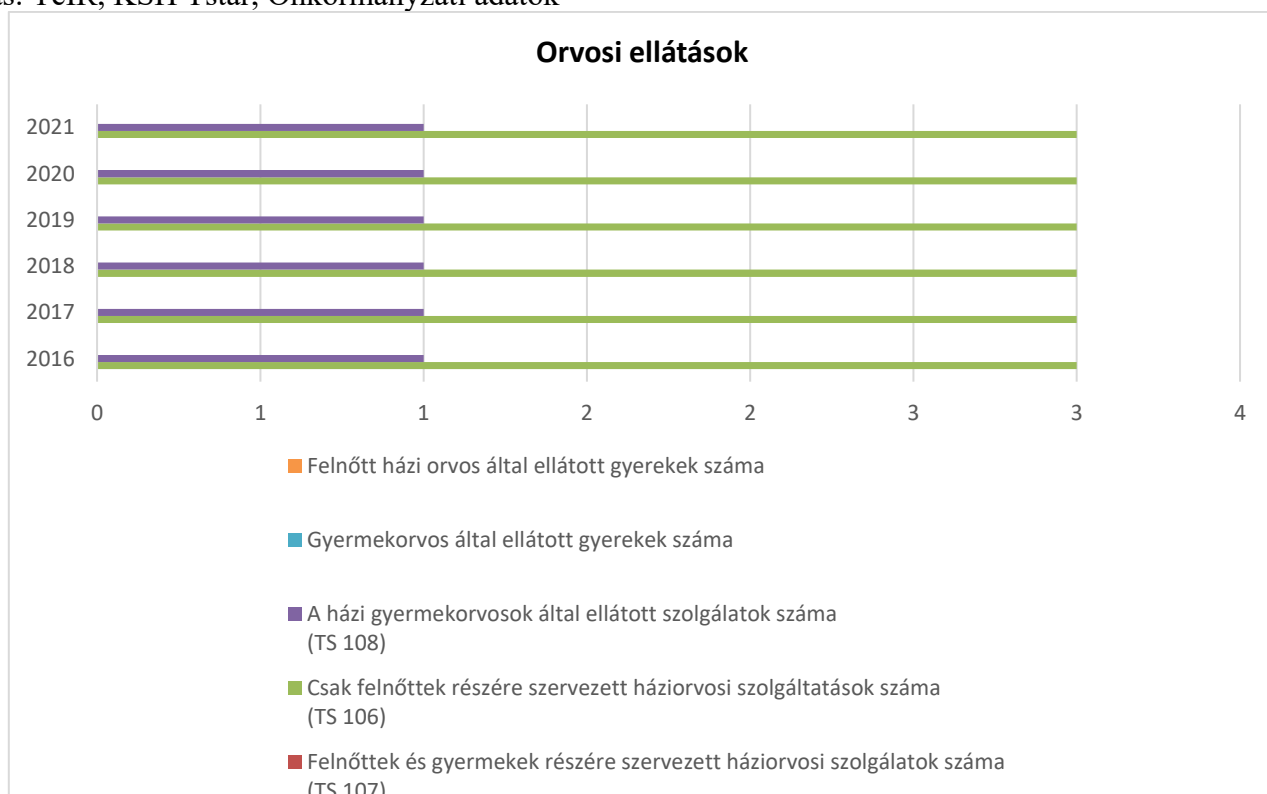
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi orvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a házi orvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	4	3	1	1159	n.a.
2017	4	3	1	1168	n.a.
2018	4	3	1	1165	n.a.
2019	4	3	1	1178	n.a.
2020	4	3	1	1174	n.a.
2021	4	3	1	1185	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermek speciális ellátási igényeire, a korai fejlesztésre, rehabilitációra már a bölcsődében is lehetőség van, utazó pedagógus által. Az óvodában és az iskolában helyben fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus foglalkozik a gyermekekkel heti rendszerességgel.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást a

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- Család- és Gyermekjóléti Központ,
- gyermekek napközbeni ellátása útján biztosítja.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás:

A Gyvt alapján²³ a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától 3, de legfeljebb negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig nevelhető és gondozható.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

- a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -
 - aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
 - ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
 - ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
 - ad) a védelembe vett gyermeket.

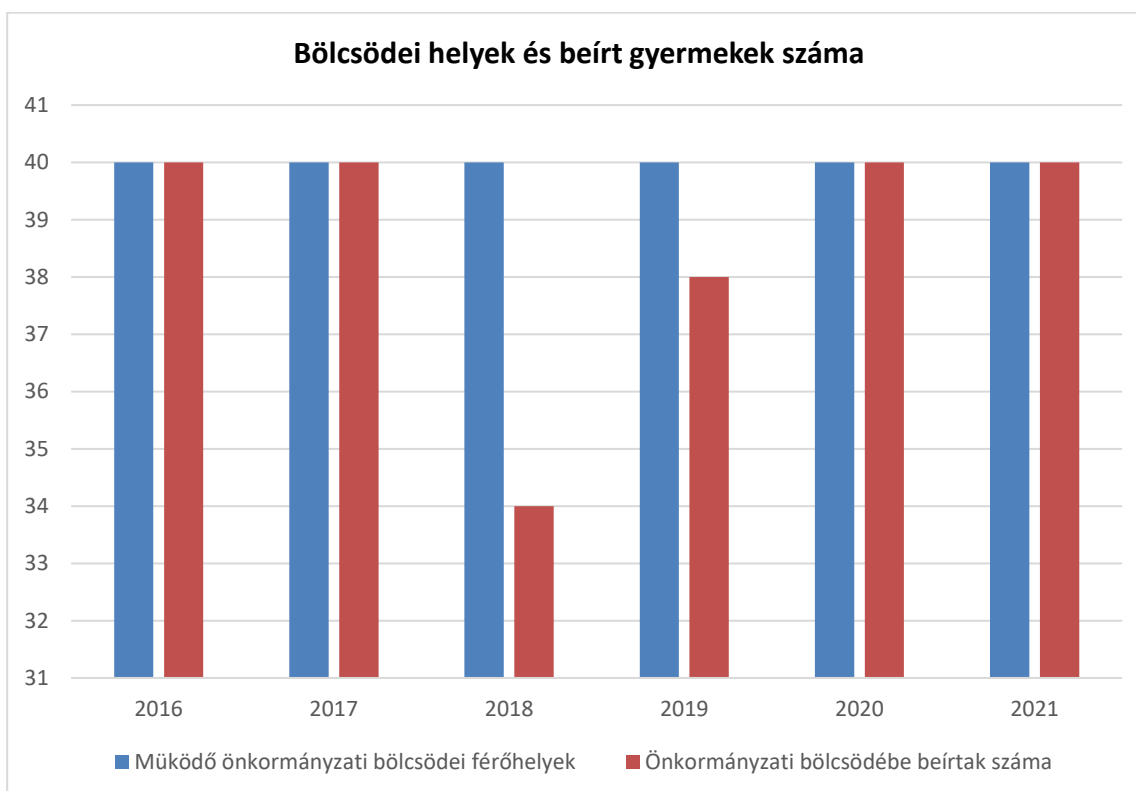
Kerekegyházán 2011-ben indult a bölcsődei ellátás, 3 csoporttal, 40 férőhellyel. 2022. január 1-vel már 4 csoporttal és 54 férőhellyel várják a kisgyermekeket. *2025. október 2-től a férőhelyszámot 56 főre növeltük.*

Az egyéni bánásmód tekintetében a gyermek fejlődését magához kell mérni és a belső érési folyamatokat támogatni kell, azonban kiindulópont mindig a gyermek maga. A kisgyermeknevelőknek ehhez elfogadó, empatikus és hiteles magatartásra van szükség, valamint egyéni szükségletehez igazodó érzelmi biztonság megteremtésére.

²³ 1997. évi XXXI. törvény [Gyvt.] VI/C. Fejezet, Gyermekek napközbeni ellátása.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	40	40
2017	40	40
2018	40	34
2019	40	38
2020	40	40
2021	40	40

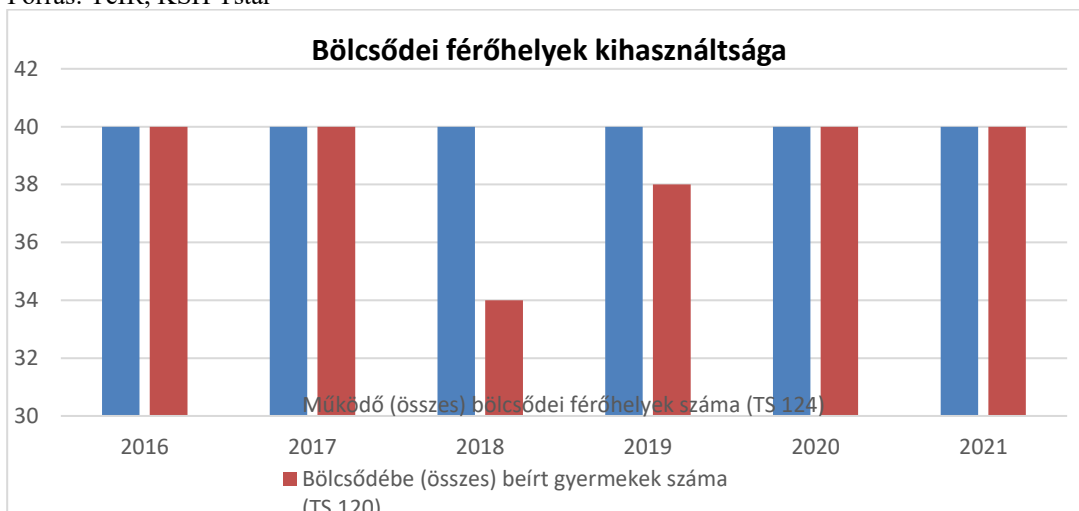
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	40	40
2017	0	0	0	0	0	0	40	40
2018	0	0	0	0	0	0	40	34
2019	0	0	0	0	0	0	40	38
2020	0	0	0	0	0	0	40	40
2021	0	0	0	0	0	0	40	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. Településünkön a Humán Szolgáltató Központ és a Jegyzői Gyámhatóság koordinálja a feladatot.

Az intézményekben gyermekvédelmi felelős koordinálja a gyermekvédelmi feladatokat. Célunk a gyermekvédelem területén:

- ❖ A teljes körű óvodáztatás, iskoláztatás további biztosítása, a hátrányos helyzetű gyermekek arányos elosztása a csoportokon, osztályokon belül.
- ❖ A hátrányos helyzetű gyermekek elmaradásainak csökkentése, a veszélyeztettség kialakulásának megelőzése illetve szükség szerint segítségnyújtás, együttműködés a gyermekvédelmi szakemberekkel, a szakszolgálatokkal.
- ❖ Az igazolatlan hiányzások megelőzése, a szülők tájékoztatása a kötelezettségeikről.
- ❖ Az egyéni szükségletekre való fokozott odafigyelés, differenciálás, a másság elfogadása, az előítélet mentességbiztosítása.
- ❖ Az egyenlő bánásmód érvényesülése a bölcsőde, az óvoda és az iskola minden csoportjában.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítésben nyújtott szolgáltatások személyes szociális szolgáltatások, amelyek a szociális munka eszközeire és módszereire építenek. A feladatot a Humán Szolgáltató Központ látja el.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az óvoda és az iskola éves munkatervében beépített az egészséges és kulturált életmódra nevelés a családokkal együtt környezettudatosan.

A Katona József Művelődési Ház és Könyvtár, valamint a Humán Szolgáltató Központ a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló gyermekek részére minden évben szervez kézműves foglalkoztatásokat, és nyári gyermek táborokat.

A gyermekek gyalogos közlekedésének biztonságosabbá tételéhez további gyalogátkelőhelyek kiépítése szükséges.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében.

Kerekegyháza saját főzőkonyhával rendelkezik, amely biztosítja a gyermekek étkeztetését a bölcsődétől az általános iskoláig. Diétás étkeztetés Kecskemétről szerezzük be.

A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára. A jogosult gyermekek részére a szülő kérelmére napi egyszeri meleg ételt biztosítunk valamennyi szünidő alatt.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A teljes körű óvodáztatás, iskoláztatás biztosításával megvalósul a hátrányos helyzetű gyermekek, illetve eltérő kultúrájú gyermekek szükség szerinti arányos elosztása a csoportokon, osztályokon belül.

Az egyenlő bánásmód érvényesül a bölcsőde, az óvoda és az iskola minden csoportjában. Az eltérő kultúrája és hátrányos helyzetű gyermekcsoportok programjaik is közösek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés észlelése esetén panasszal fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, vagy a fenntartóhoz a panaszosok.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Intézményeinkben cél az esélyegyenlőség megsértése nélküli hátránykompenzáció kidolgozása tervszerű egyéni fejlesztéssel.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az óvodai nevelést a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig kell biztosítani. A települési önkormányzatnak helyben kell gondoskodnia az óvodai nevelésről, ha legalább nyolc óvodáskorú gyermek rendelkezik az adott településen lakóhellyel, és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, valamint ha a szülők ezt igénylik.

Kerekegyháza 12 csoportos óvoda működik, két helyszínen. A férőhelyszám 300 fő, jelenlegi létszám 293 fő. A szabad férőhely terhére más településről is kerülnek felvételre gyermekek.

Az óvoda pedagógiai programja alapján a speciális ellátást igénylő gyermekekre vonatkozó ellátások:

„A különleges bánásmódot igénylő gyermekek (SNI)

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, akik a megyei szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar);

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek típusai:

Tanulási problémákkal küzdő gyermekek

- Tanulási nehézséggel küzdők (lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok)
- Tanulási zavarral küzdők (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba)

Magatartászavarok miatt problémás gyermekek

- Visszahúzódo (regresszív) és depresszív viselkedésű (félénk, csendes, visszahúzódo stb.)
- Ellenséges (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű gyermekek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív stb.)

Nevelőtestület felvállalta a testi, érzékszervi, enyhe értelmi, beszéd fogyatékos, tanulási problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő gyermekek integrált nevelését. Az e csoportba tartozó gyermekeknek eredményes nevelésük-oktatásuk érdekében a szokásostól eltérő nagyobb mértékű pedagógiai segítséget kell nyújtani. A sajátos nevelési igényű gyermekek, pedagógiai ellátása óvodáinkban, ép társaikkal együtt integrált keretek között történik.

Cél

- A másság elfogadtatása, mind a gyermeknél, mind a felnőtteknél.
- Személyre szabott nevelés által az esélyegyenlőséget megteremtő, speciális nevelési szükséglet biztosítása.

Feladat

- Elfogadó, szeretetteljes légkörben a gyerekek minél teljesebb megismerése.
- Egyéni, nevelési, fejlesztési terv alapján biztosítani a gyermekek testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődését, segíteni a közösségbe való beilleszkedésüket.
- Közvetlen kapcsolattartás a szülőkkel, szakemberekkel (orvos, pszichológus, logopédus, védőnők stb.).
- Törekedni kell arra, hogy a nem vagy kevésbé jól működő funkciók tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek.
- A fejlesztés rövidtávú céljait a Vármegyei/Tankerületi Szakértői Bizottság gyógypedagógiai- orvosi- pszichológiai komplex vizsgálat javaslatira, előírásaira kell építeni.

A fejlesztő terápiák az intézmény programjának tartalmi elemeivé válnak, ennek érdekében az óvodavezető támogatja, hogy a pedagógusok az óvodai integrációt segítő szakmai rendezvényeken, továbbképzéseken vegyenek részt.

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

Gyógypedagógus végzettségű kollégánk és a tagintézményben utazó gyógypedagógus révén, a törvényben előírtak alapján a tanulási problémákkal és magatartási zavarokkal küzdő gyermekek minden segítséget megkapnak hátrányaik leküzdéséhez. Azok a gyermekek, akiknek az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott vagy az életkortól eltérő fejlettségi szintet mutat, vagy akiknél a szakértői bizottság komplex beszéd fogyatékoságot állapít meg logopédiai ellátást is kapnak.

Alapelvek

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározott nevelési és fejlesztési feladatok minden gyermek számára szükségesek.
- Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítását tartja szem előtt.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatások a gyermek személyiségéhez igazodnak.
- Az óvodai nevelés elősegíti a gyermek személyiségfejlődését, egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelés hatására a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.
- Az óvodai nevelés, fejlesztés során a sajátos nevelési igényű gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéshez szükséges.
- A nevelési célok megvalósításához szükséges a sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a tárgyi feltételek és segédeszközök megléte.
- A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
- A többségi óvodában a többi gyermekkel részben vagy egészben megvalósuló integrált nevelés támogatja a sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, és elősegíti a közösségbe való beilleszkedését.

A gyógypedagógus feladata

- Elvégzi a felméréseket, dokumentálja, összegzi a gyermek teljesítményét, és fejlesztési tervet készít.
- Gondot fordít arra, hogy a gyermekek minden segítséget megkapjanak hátrányaik leküzdéséhez.
- A fejlesztések a gyermekek számára megfelelő területen valósuljanak meg.
- Segítséget nyújt az óvodapedagógusoknak a vizsgálati kérdőlapok kitöltésében. A felmérések alapján részletes pedagógiai véleményt készít a vizsgálatra küldött gyermekek fejlettségi szintjéről.
- Együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Segíti a diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását.
- Kapcsolatot tart a szülővel a fejlesztés sikerességét szolgáló ismeretek átadásával.
- Kapcsolatot alakít ki és tart fenn az iskola gyógypedagógusával és tanítóival.
- Figyelemmel kíséri a vizsgálati és kontroll időpontját.

Sikerkritérium

Nevelés hatására a speciális nevelési igényű gyermekeknél is alakuljon ki az alkalmazkodó készségnek, akaraterőnek, önállóságra való törekvésnek a számukra is elérhető szintje.”

Az általános iskola 2022-ben elfogadott Pedagógiai Programjában részletesen szabályozásra került a gyermekvédelem, a HH és HHH-s gyermekekre vonatkozó pedagógiai elvek, az integrált tevékenységi kör, az SNI-s gyermekek ellátásra vonatkozó rendelkezések.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	278	28	10,07
2017	275	21	7,64
2018	263	21	7,98
2019	256	15	5,86
2020	261	15	5,75
2021	265	18	7%
2022	269	12	4%

Településünkön egy általános iskola működik, a Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, 31-33 közötti normál és 2 gyógypedagógiai tantervű osztállyal. Férőhelyszáma: 680 fő. Az osztálytermek egy része nagyon kicsi, ezért nem mindenhol fér el jogszabályi max. 27 fő/osztály.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	625	80	12,80
2017	623	78	12,52
2018	664	85	12,80
2019	663	49	7,38
2020	671.	47	7,00
2021	647	60	9,27

Nincs róla adatunk:

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	89	19
2017	100	12
2018	84	6
2019	73	3

2020	71	7
2021	76	7
2022	73	8

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	9	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	305	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	12	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30 - 17:00 óráig	H-P
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	25	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	25	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	1	n.a.
Dajka/gondozónő	14	n.a.
Kisegítő személyzet	1	n.a.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	263	12	305	4	278	0	0	23
2017	246	12	305	4	275	0	0	23
2018	243	12	305	4	263	0	0	22
2019	238	12	305	2	256	0	0	21
2020	242	12	305	2	261	0	0	22
2021	260	12	305	2	265	0	0	22
2022	255	12	305	2	269	0	0	22

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	2	31	1	20,16	16,80
2017	2	32	1	19,47	17,98
2018	2	33	1	20,12	16,57
2019	2	33	1	20,12	18,37
2020	2	33	1	20,33	18,03
2021	2	33	2	647,00	17

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	66
2017	60
2018	55
2019	69
2020	76
2021	87

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés intézményeinkben nem volt. Szegregációs jelenséggel nem találkoztunk. Az általános iskola esetében a Kecskeméti Tankerült határozza meg a körzethatárokat, az önkormányzatnak véleményezési jogköre van. Mivel egy iskola van a településen, ezért mindenki egy körzethez tartozik, úgy mint az óvodánál is.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Mivel egy iskola van a településen, ezért nincs hatékonysági eltérés, az nem értelmezhető.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Burs Hungarica ösztöndíj pályázat, a rászorult, felsőoktatásban továbbtanulók részére.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	81	88
2017	n.a.	n.a.	79	76
2018	n.a.	n.a.	88	56
2019	n.a.	n.a.	89	46
2020	n.a.	n.a.	92	45
2021	n.a.	n.a.	87	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Az óvoda, az általános és a középfokú iskola a hátrányos helyzetű, és a tehetséges gyermekek számára személyiségfejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó óvodai, iskolai fejlesztő programot

szervez. A felkészítés magában foglalja az oktatás méltányossága révén, segítő pedagógiai tevékenység által a tanulók iskolai sikerességének elősegítését, társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányaik enyhítését, a tanulói közösségfejlesztést, a család bevonását és támogatását, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztést és folyamatos módszertani megújulást. Képesség kibontakoztató felkészítést valamennyi csoportban, évfolyamon, osztályban meg kell szervezni. Az óvodai, iskolai fejlesztő programot az intézmény a miniszteri rendeletben erre kijelölt szervezet szakmai támogatásával szervezi meg. E szakmai szolgáltatás kiterjed az Ebktv. 31. §-a szerinti helyi esélyegyenlőségi program és a köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv céljai összhangjának támogatására is.²⁴

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Humánerőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Programok által szinte valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése részben önkormányzati részben uniós forrásokból valósult meg.

Iskolapszichológusok munkájára a gyermekekkel való egyéni beszélgetés mellett a pedagógusoknak is nagy igényük van a gyermek személyiségfejlesztése során. Folyamatosan nő a pszichológusokra való igény.

A gyermekvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a droprevenciót, egészségnevelést illetően.

Speciális ellátás Kecskeméten érhető el, melyben a támogató szolgáltatás biztosít segítséget.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adomány gyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában. A feladatok ellátásában települési Civil szervezetek, egyházak részvétele bővíti a segítségnyújtás eszközeit.

Intézményeinkben a rászoruló gyermekek helyzetét alapítványok segítik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Jelzőrendszer erősítése (veszélyeztetettség csökkentése, megszüntetése) Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Iskola nem megfelelő nagyságú a minőségi oktatáshoz	Iskola tantermekkel való bővítése
Gyalogos közlekedés biztonságossá tétele	További gyalogátkelőhelyek létesítése

²⁴ Forrás: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI r.. 171. - 173. §

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

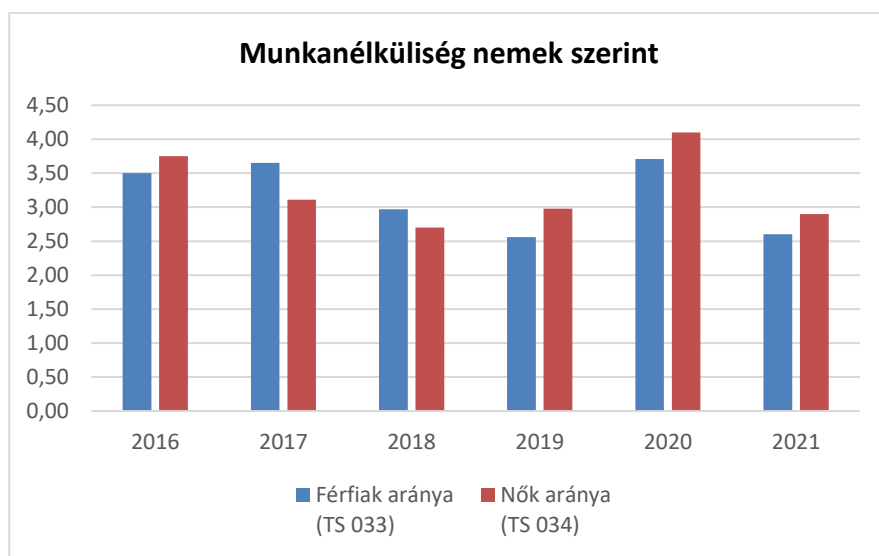
Napjainkban a nők esélye új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik ugyanis le a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. Azon kívül a gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már, mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. A nők e kettős, nekik tulajdonított és természetes szerepe valamint az európai, de különösen a magyar háztartások gazdasági kihívásai is súlyosbítják a családanyák gazdasági és szociális helyzetét, akiknek e terheket úgy tűnik, hogy viselniük kell, és azt össze kell egyeztetniük munkavállalásukkal. A társadalomnak kötelessége a jogalkotás útján is enyhítenie e terheken.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,5	3,75	3,63%
2017	3,65	3,11	3,38%
2018	2,97	2,7	2,84%
2019	2,56	2,98	2,77%
2020	3,71	4,1	3,91%
2021	2,6	2,9	2,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

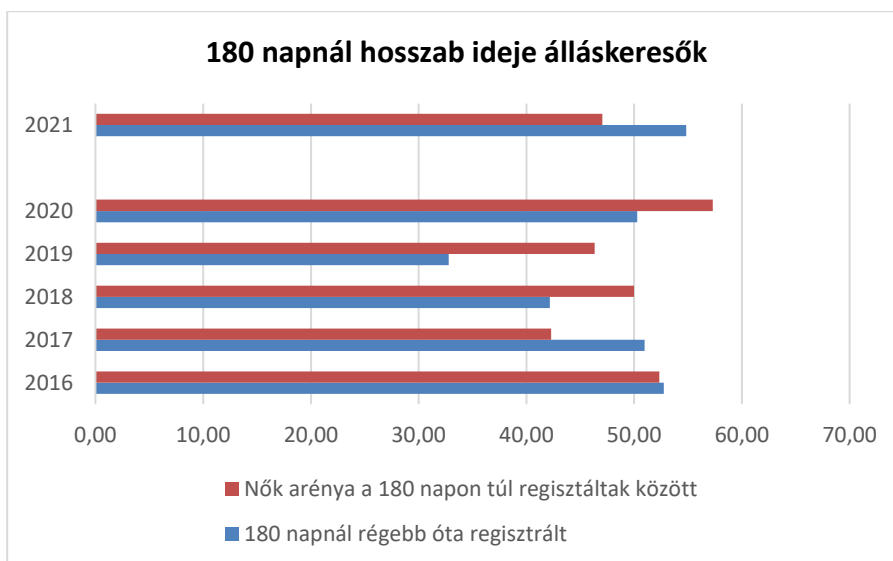

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	52,76	52,33
2017	50,98	42,31
2018	42,19	50
2019	32,8	46,34
2020	50,28	57,3
2021	54,84	47,06

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

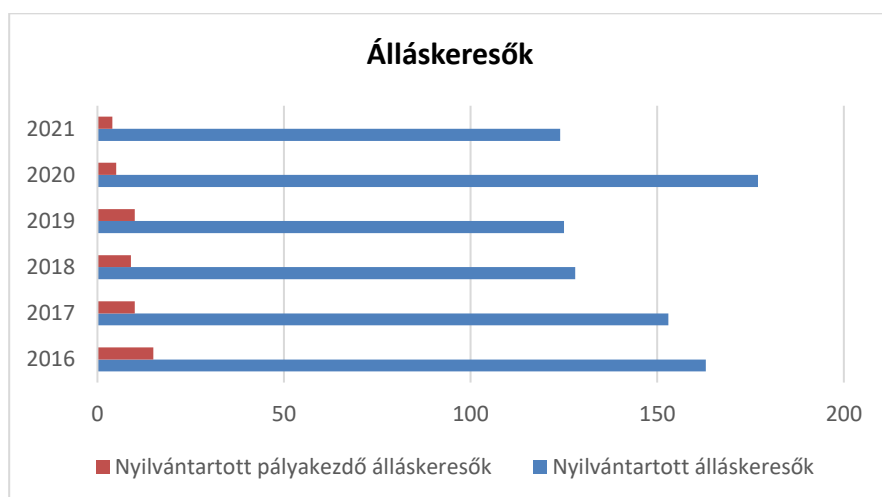
Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	163	15
2017	153	10
2018	128	9
2019	125	10
2020	177	5
2021	124	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők száma elenyésző.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön jelenleg nincs foglalkoztatást segítő, illetve képzési program. Ezek a lehetőségek leginkább Kecskeméten elérhetőek. A támogatott képzések a munkaügyi központon keresztül, regisztrált álláskeresők számára biztosíthatóak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön a közfoglalkoztatásban, a feldolgozóiparban, a mezőgazdaságban, illetve betanított munkásként a fémiparban tudnak elhelyezkedni. Ezen kívül a munkavállalásra leginkább a Kecskeméten működő ipari parkoknál, nagyobb vállalkozásoknál van lehetőség.

d)hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Önkormányzatunk ilyen adattal nem rendelkezik.

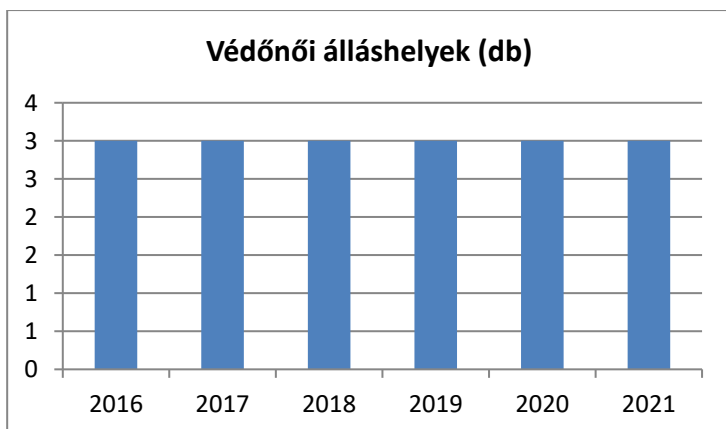
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

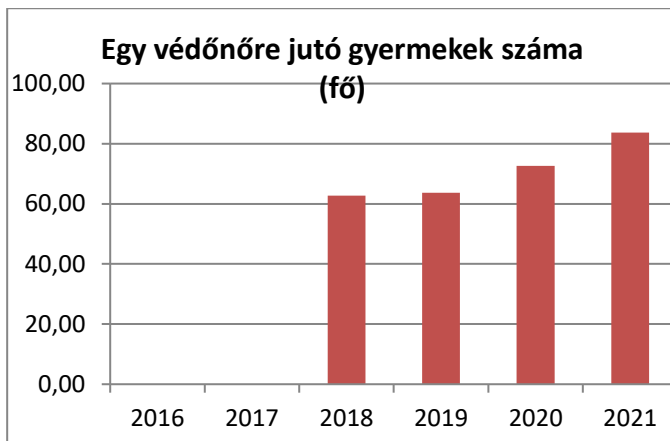
Településünkön 2011 óta működik bölcsőde, mely nagyban segíti a munkába való visszatérést a kisgyermekes édesanyák számára. Szükségességét mutatja, hogy rendszeres a sorban álló a szabad férőhelyekért. Az óvoda férőhelykapacitása egyelőre kielégíti a településen élők igényét, de a más településről ide beiratkozó gyermekek fogadására már nincs kapacitás. Ez jellemzően a Kerekegyházán dolgozó szülők részéről merül fel igényként.

Amennyiben a lakosságszám a továbbiakban is – az elmúlt évek tendenciái szerint jellemzően kisgyermekes családok beköltözésével – növekszik, akkor felmerült mind a bölcsőde, mind az óvoda vonatkozásában, új telephelyen az intézmények bővítésének szükségessége.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	3	189	63
2017	3	188	63
2018	3	191	64
2019	3	219	73
2020	3	251	84
2021	3	235	78

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

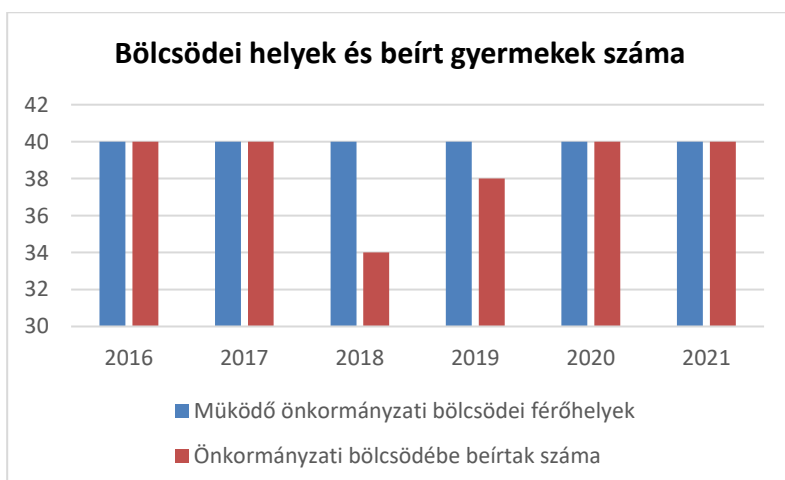

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

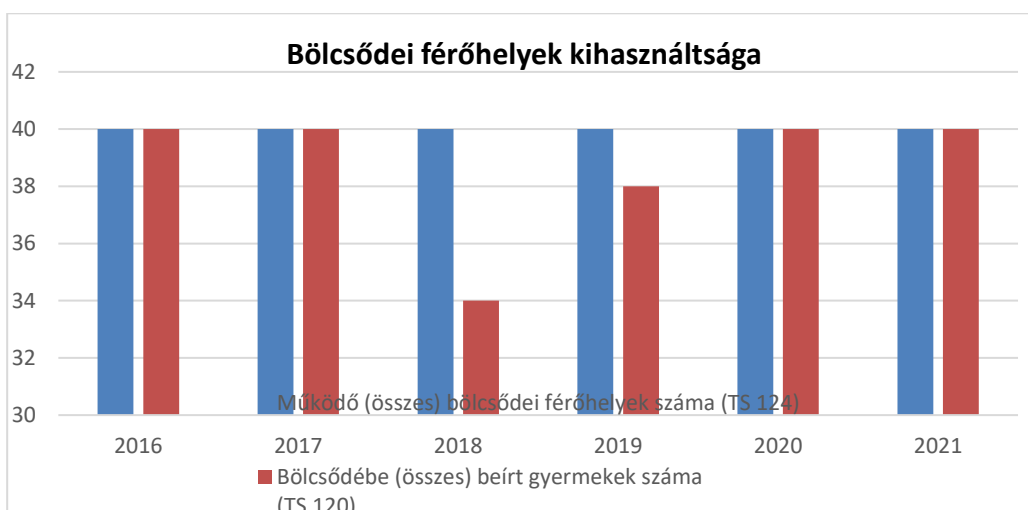
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	40	40
2017	40	40
2018	40	34
2019	40	38
2020	40	40
2021	40	40

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	40	40
2017	0	0	0	0	0	0	40	40
2018	0	0	0	0	0	0	40	34
2019	0	0	0	0	0	0	40	38
2020	0	0	0	0	0	0	40	40
2021	0	0	0	0	0	0	40	40

Amennyiben a lakosság szám a továbbiakban is – az elmúlt évek tendenciái szerint jellemzően kisgyermekes családok beköltözésével – növekszik, akkor felmerült mind a bölcsőde, mind az óvoda vonatkozásában, új telephelyen az intézmények bővítésének szükségessége.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a növekedés, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távollattartás.

A családon belüli erőszak megelőzése, felderítése és ez által a bűnelkövetők kiszűrése érdekében a körzeti megbízottak rendszeresen vesznek részt a jelzőrendszeri tagok esetmegbeszélésein, ahol

értesülhetnek a térségben előadódó családi gondokról, kiskorúak testi és szellemi fejlődését hátrányosan befolyásoló eseményekről.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

2020. január 1-től jogszabály változás miatt a családvédelmi koordináció, mint feladat jegyzői hatáskörbe került.

A bántalmazott személyek a rendőrséghez, és a Családsegítő Központhoz fordulhatnak segítségért, melyről tájékoztatást kapnak. A Családsegítő Központ által biztosított konfliktus kezelési megoldások:

- Mediáció: Célja a felek közötti konfliktusok feloldásának elősegítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.
- Család- és párterápia: Célja a felek közötti konfliktusok feloldásának elősegítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak minden fél részéről történő betartása.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Az Szt. alapján a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.²⁵

A szolgáltatások közvetítése a Humán Szolgáltató Központ feladata. Évente 1-1 eset előfordul, ahol hathatós segítséget nyújtanak a szolgálat munkatársai.

A krízishelyzetre iskolai hiányzás, családi konfliktus, lakhatási problémák, és a szülők szenvedélybetegsége miatt kerül jellemzően sor.

A helyettes szülői ellátást a feladatot vállaló személy hiányában évek óta nem tudjuk biztosítani, pedig időszakosan szükség lenne rá.

Humán Szolgáltató Központ: hétfőtől péntekig hívható telefonszáma: 06-76/361-165

Az intézményvezető közvetlen elérhetősége: 06/70 334 7752

Hétvégenként: Rendőrség, Kerekegyháza: 06-76/371-107, 06-76/356-011

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselők körében 2014 októberétől 2 nő található (9 főből 2 fő: 22%).

2019. októberétől 9 főből 1 fő (11%)

2024. októberétől 9 főből 2 fő (22%). A bizottsági tagok 18 %-a nő (11 főből 2). Ez nagyon alacsony.

Az önkormányzati intézmények vezetőinek 60%-a nő. (Női vezetők: óvoda, bölcsőde, művelődési ház).

²⁵ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. § (1) bek.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Idős embereknél is az emberi méltóság, szociális biztonság érdekében hosszú távú, világos programokra van szükség.

A 65 év felettek száma 1,66 milliőről 1,89 millióra, aránya 16,6%-ról 19,3%-ra nőtt 2010-ről 2019-re.²⁶ A demográfiai helyzet változása „erőteljes hatással van a szociális védelmi rendszerekre, nyomás alá helyezi a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát, és megnöveli az igényt a tartós időskori ápolás-gondozásra.”²⁷ Az idősödő társadalomban nő a jelentősége a kor alapú diszkriminációnak (ageizmusnak). „Az idősödés nemcsak a gazdaságilag fejlett és fejletlenebb társadalmakban okoz különböző gondokat, hanem különböző kezelést követel egyazon államon belül is konjunktúra és válság idején. A gazdasági krízisek befolyásolják a munkaerő piacot, ahol jelen vannak a munkaerőpiacra belépni kívánó fiatalok, és az azt elhagyni kívánó, és elhagyni nem kívánó idősebb munkavállalók.”

Az idősügynök választ kell adnia számos lényeges, és sürgető²⁸ kérdésre:

Különösen a feminizációra. A demográfiai trendek régóta a nők hosszabb életkilátásait mutatják, és a nők, akik jövedelme még mindig kisebb, mint a hasonló képzettségű és munkakörű férfiaké, idősen is kisebb nyugdíjra számíthatnak, előzvegyülten pedig – ha vannak – gyermekeik vagy a köz támogatására inkább rászorulnak, mint a családban élő idősök.

Választ kell adnia az izolációra, az elmagányosodásra. A gyermekek számának csökkenése és a nukleáris család terjedése miatt az idős emberek egy része elszigetelődik.

Választ kell adnia az ún. Handicap jelenségre. A fogyatékossgal élők öregkora nehezebb, mint a társadalmi többségé, sőt a fogyatékossg sok esetben éppen időskorban bontakozik ki, a fehér és a más színű botok, a hallókészülékek, a szemüvegek, a „tolószékek” az idősebb generációk körében gyakoribbak.

Választ követel a gettósodás jelensége. Nem annyira regionális értelemben, mint inkább „leépülő településrész vagy épület” értelmében az idősök által lakott házak, területek a kevésbé trendi, kevésbé ellátott vidékekre helyeződnek, avagy az előregedő környéket az új típusú szolgáltatások – még akár az iskola is – elkerülik.

Gazdasági, társadalmi és kulturális tőkeszegénység. A járadékok és juttatások értékének csökkenése jobban érinti az idősöket, és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket nehezíti, amely szolgáltatások például a mozgásban akadályozottak esetében létfontosságúak lehetnek az önálló élet lehetőségét például az önálló élelmiszer-beszerzést, avagy a temető vagy az utolsó barátok, rokonok meglátogatását veszélyeztethetik. Amit nem használ, leépül. Ha nem beszélnek, nem vesznek részt közös cselekvésekben, nem kapnak és nem adhatnak szeretetet, akkor az emberek kulturálisan, mentálisan és fizikailag leépülnek. Generációk tapasztalatai, élményei és érzésvilága múlhat ki – reméljük, nem teljesen nyomtalanul. Ha nem segítik, segítjük, az idősöket például az infokommunikációs technológiák elsajátításában akkor ők az elmagányosodnak.

Választ kell adnunk a legális migráció kérdésére is. A fiatal éveikben szívesen látott, migráns munkaerő a társadalombiztosítás, és teljes kapcsolatrendszere révén a befogadó országban marad időskorában, ahol még sincsen úgy otthon, mint a kibocsátó országában.

Nagyon nagy feladat, hogy a negatív tendenciákat ellensúlyozzuk tudatos politikával, olyan fejlesztésekkel, amelyek képesek választ adni a demográfiai tendenciákra..

²⁶ MNTFS 2030. p.70.

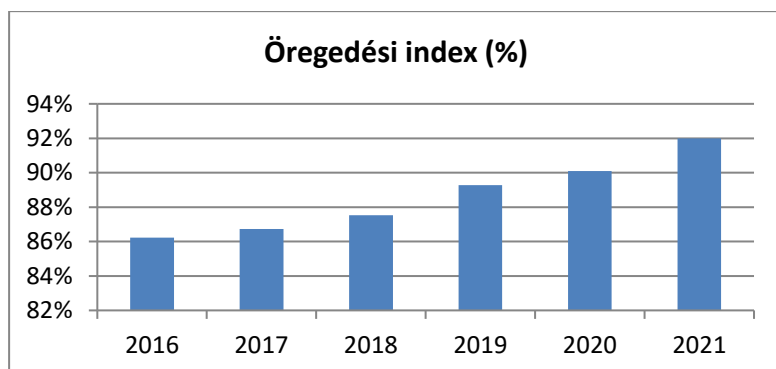
²⁷ MNTFS, 2030. p.19.

²⁸ Forrás: BORZA Beáta (szerk.): „Méltóképpen Időskorban” Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának idősügyi projektje, Budapest, 2011. p. 6-7.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	996	1 155	86,23%
2017	1 006	1 160	86,72%
2018	1 032	1 179	87,53%
2019	1 073	1 202	89,27%
2020	1 109	1 231	90,09%
2021	1 114	1 211	91,99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

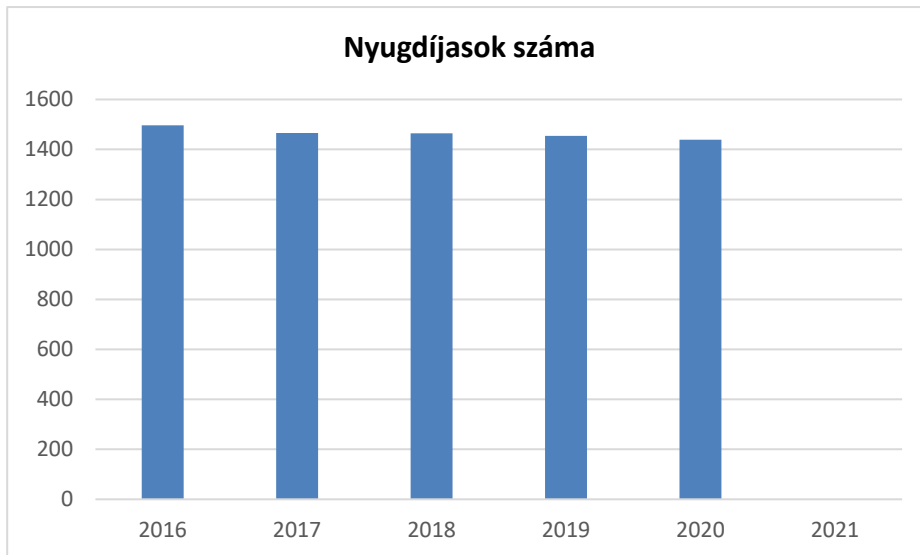

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön is fokozatosan nő az idősek aránya.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	562	934	1496
2017	547	919	1466
2018	544	920	1464
2019	545	909	1454
2020	524	915	1439
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

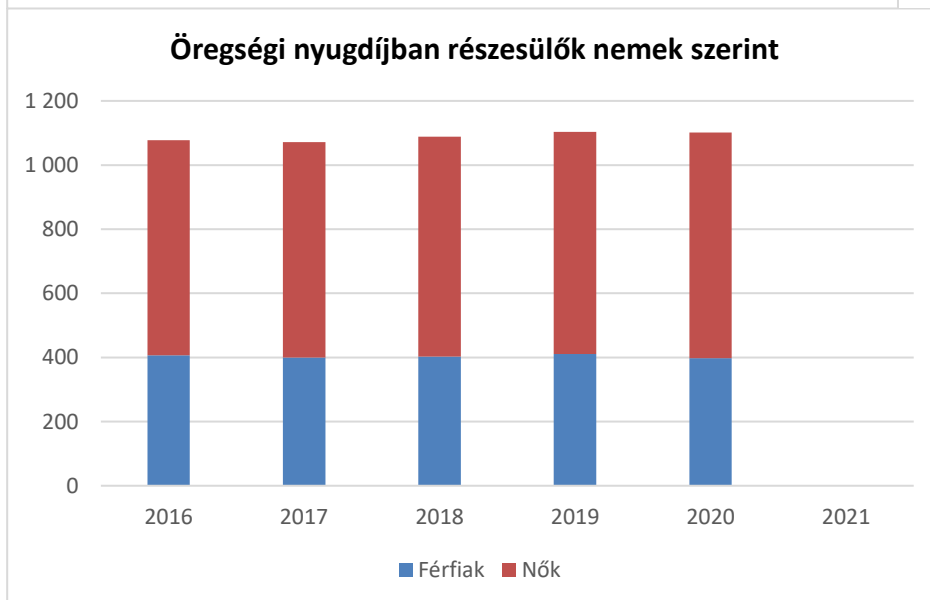
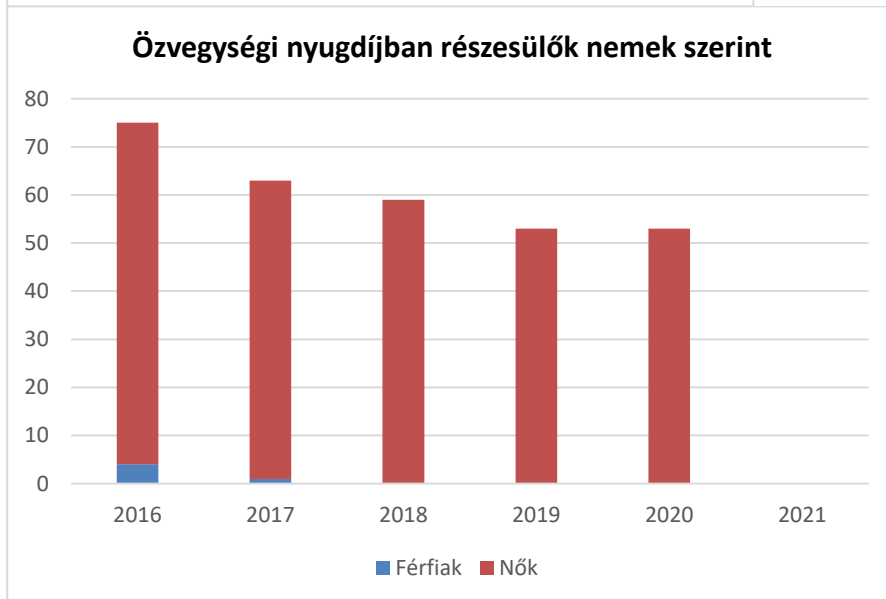
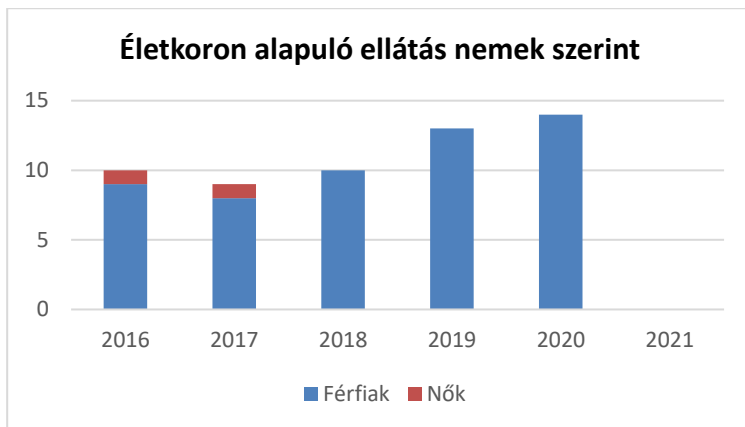

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	9	1	407	670	4	71	n.a.
2017	8	1	400	671	1	62	14
2018	10	0	403	685	0	59	13
2019	13	0	411	692	0	53	13
2020	14	0	398	703	0	53	11
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Képviselő-testület 2012. évben fogadta el a helyi Idősügyi Stratégiáját, melynek aktualitását az adta, hogy 2012 az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve volt. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön a lakosság 20%-a 60 év feletti, mely az országos átlagnak megfelelő. Az egyedül élő idősök aránya a háztartások kb. 10 %-a.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és a demencia (szellemi leépülés).

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén
(a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	163	153	128	125	177	124
41-45 év (TS 042)	Fő	13	13	7	12	24	15
	%	7,98%	8,50%	5,47%	9,60%	13,56%	12,10%
46-50 év (TS 043)	Fő	20	19	12	12	20	10
	%	12,27%	12,42%	9,38%	9,60%	11,30%	8,06%
51-55 év (TS 044)	Fő	13	17	14	9	14	14
	%	7,98%	11,11%	10,94%	7,20%	7,91%	11,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	22	20	13	15	18	8
	%	13,50%	13,07%	10,16%	12,00%	10,17%	6,45%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13	18	19	16	29	34
	%	7,98%	11,76%	14,84%	12,80%	16,38%	27,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznek jövedelemkiegészítő tevékenységet.

Önkormányzatunk „Idősbarát önkormányzat” címmel rendelkezik, ez tükrözi, hogy a Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Kultúra, művelődés terén a település idősei között aktivitás figyelhető meg, hiszen a HSZK keretében működő „INO”, a helyi nyugdíjasklub és népdalkör minden héten, rendszeresen találkozik. Rendszeres résztvevői a helyi rendezvényeknek, aktívan részt vesznek benne. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten segíti ezen csoportok működését.

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az idősök világnapjává. Ez a megemlékezés is indok arra, hogy figyeljünk az idősök problémáira. Településünkön minden évben megrendezésre kerül az idősök napja. Ezen az alkalmon színvonalas kulturális programok szórakoztatják a korosztályokat, ugyanakkor a generációk közötti kapcsolatépítés kiváló színtere.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

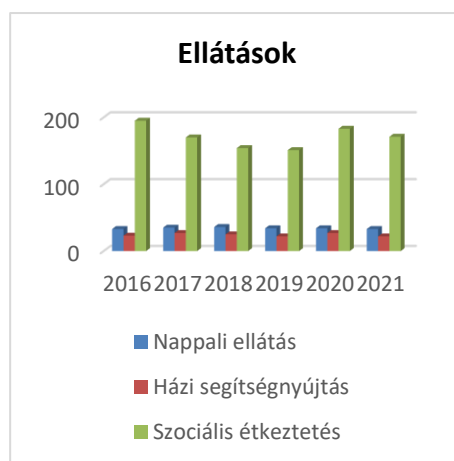
Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezethető vissza.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	996	33	23	195
2017	1 006	35	27	170
2018	1 032	36	25	154
2019	1 073	34	22	151
2020	1 109	34	27	183
2021	1 114	33	22	171

Forrás:
TeIR, KSH
Tstar

A házi segítségnyújtás és a falu/tanyagondnoki szolgáltatás, olyan feladata a családsegítésnek, mely nappali melegedőtől távolmaradó idős emberek esetében is biztosítja az idős emberek szociális, és közszolgáltatásokhoz való hozzáférését.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

A tanya gondnoki szolgáltatás olyan szociális alapellátási forma, amelyet főállásban, teljes munkaidőben (heti 40 óra), közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott falu/tanya gondnok alkalmazásával és a szolgáltatás jellegéhez igazodó gépjármű üzemeltetésével biztosítanak, csökkentve ezzel az aprófalvak és a külterületi lakott helyek szolgáltatás- és intézményhiányból eredő hátrányait.

A helyi közszolgáltatások terén az idős emberekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Településünkön szolgáltatások köre színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít, illetve segít elő:

- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2022-től megújított, modernebb eszközökkel
- támogató szolgáltatás,
- tanyagondnoki szolgáltatás 2 körzetben
- informatikai oktatás,
- nyári fürdőzés,
- korosztályok közötti kapcsolatépítés az ifjúsági klubbal,
- testvér települési nyugdíjas klubbal való kapcsolattartás.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi szervezeteknek.

Jellemző a szolgáltatásainkra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az **alábbi alapelvek** mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait.

Településünkön hiányzik az egészsnapos ellátást biztosító bentlakásos intézmény. Az Önkormányzat hosszú távú céljai között szerepel ennek kialakítása.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A feladat magában foglalja a közművelődési alapszolgáltatások megszervezését, meghatározott pénzügyi támogatás biztosítását, valamint a helyi lakosság képviselőinek biztosítását a közművelődési feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében. Magában foglalja továbbá a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítségét, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását (a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását. E feladat tartalmazza továbbá a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítását, az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítását, a tehetséggondozás és tehetségfejlesztés feltételeinek biztosítását, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztést).

Kerekegyházán az idősek aktivitása figyelhető meg, heti rendszerességgel tartják meg a népdalkör és a nyugdíjas klub foglalkozásait, melyhez az Önkormányzat térítésmentesen biztosítja a Művelődési házat.

c) idősek informatikai jártassága;

A különböző generációk informatikai jártasságában jelentős különbséget tapasztalhatunk.

Elmondható, hogy az idősebb generáció egyre inkább felzárkózik és egyre jártasabb lesz az online térben, várhatóan a jövőben ez a különbség egyre csökken. A könyvtárban rendszeresen szerveznek az idősek számára informatikai oktatást.

d) a generációk közötti programok.

A több generációt felölelő programok szervezése, teret biztosít a generációk közötti programokra.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

- rendezvényekhez kapcsolódó szűrőbuszok szervezése
- nyári fürdőzés szervezése közeli fürdőhelyekre – önkormányzat biztosítja az oda-vissza utazást
- Idősek Karácsonyának szervezése

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Idős kora összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése.
Nincs a településen bentlakásos otthon	Bentlakásos szociális otthon építése pályázati forrás bevonásával

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel, csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében a jogalkotó alkotott törvényt. A Fot. 2. § (1)–(5) bekezdése alapján az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkorai lehetőségeivel összhangban. „Az ésszerű alkalmazkodás a fogyatékkal élő személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti. Magában foglalja különösen meglévő létesítmények átalakítását, és olyan új épületek létrehozását, melyeket fogyatékkal élők is használhatnak, valamint olyan munkahelyi szerkezetátalakítás, részmunkaidős vagy módosított munkarendek, áthelyezés egy üres állásba, berendezések vagy eszközök beszerzését és módosítását, valamint vizsgák, képzési anyagok vagy szakpolitikák megfelelő kiigazítását vagy módosítását, illetve minősített olvasók vagy tolmácsok biztosítását és egyéb hasonló alkalmazkodást a fogyatékkal élők igényeihez. Az AB szerint az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékosokkal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását, pl. az egyetemes tervezés által. Az „egyetemes tervezésen” a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a „fogyatékosokkal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.”

A „Semmit róluk nélkülünk” James Charlton 1998-ban megjelent könyvének címe, melyet az MNTFS 2030 így fogalmaz meg: „a közösségi részvétel és támogatás elve az egyenlő jogok alapján: a bizalomra, aktív részvételre, partneri együttműködésre építve a programok tervezésébe, végrehajtásába és ellenőrzésébe be kell vonni a célcsoportok így a roma közösség, a helyi önszerveződések és a közigazgatás képviselőit.” Az alapelv így vonatkozik a fogyatékkal élő szervezetekre személyekre is.²⁹

7.1 A településen fogyatékosokkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

²⁹ MNTFS 203. p. 23.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	92	141	233
2017	93	140	233
2018	90	131	221
2019	85	123	208
2020	76	121	197
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

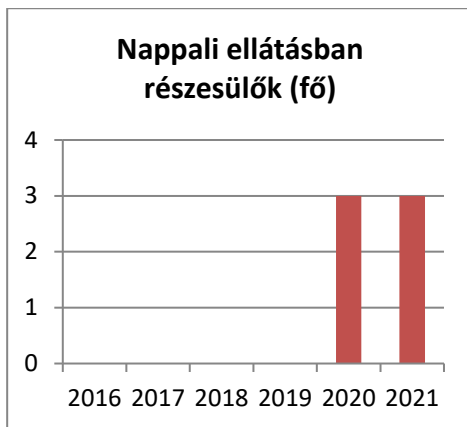

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	3
2021	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 25 787 fogyatékkal élő ember élt Bács-Kiskun megyében, ez a népesség közel 5 százaléka. A fogyatékos népességben továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport.

Kerekegyházaán a fogyatékosokkal élők száma 2011-ben 314 fő volt. (KSH népszámlálás)

a) fogyatékosokkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet megteremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A foglalkoztatottak által végzett munka jellemzően egyszerű. A foglalkoztatást szabályozók azonban nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak. *Az arra alkalmas személyek közfoglalkoztatásba bevonása lehetőséget adhat számukra.*

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb.

Támogató szolgáltatás feladatellátást társulás keretében végezzük. Nagyon nagy segítséget nyújt a rászoruló emberek részére a fogyatékosok megfelelő ellátási helyre való eljuttatása érdekében.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkavállalást segítő lehetőségek Kecskeméten, a Munkaügyi Központ által érhetőek el, illetve a HSZK családsegítő munkatársai.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen. A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók foglalkoztatására. Ezáltal a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A szociális intézményünk által biztosított házi segítségnyújtás, illetve támogató szolgáltatást biztosítunk 2005 óta, mely feladatot kistérségi szinten végezzük. Nagyon nagy segítséget nyújt a rászoruló emberek részére a fogyatékosok megfelelő ellátási helyre való eljuttatása érdekében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára jogszabály által biztosított ellátások:

- **Fogyatékosági támogatás** a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- **Megváltozott munkaképességű személyek ellátására** jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történhet meg.
- **Rokkantsági járadékra** jogosult az, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. Nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.
- **Közlekedési kedvezmény:** a mozgáskorlátozott személyek esélyegyenlőségének előmozdítását szolgálja a közösségi közlekedésben való részvételük anyagi támogatása, melyet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet határoz meg. A közlekedési kedvezménynek két fajtája van, a személygépkocsi szerzési támogatás, és a személygépkocsi átalakítási támogatás.
- **Parkolási igazolvány** a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybevételeire. A 218/2003.(XII.11.) Korm. rendelet szabályozza a jogosultak körét. 2013. augusztus 1-jétől a jogszabályban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra a bizonyos - működési engedéllyel rendelkező - intézmények is jogosultak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik alapfeltétele az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert.

Ez olyan eszközök, és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató

fűzetek, stb.) A legfőbb különbség az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek teljeskörű akadálymentességét.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

Településünk intézményei akadálymentesítettek, így a fogyatékkal élők számára az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programok akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás mindig akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az újjépítésű intézmények teljeskörűen, a régebbiek részlegesen akadálymentesítettek. Ugyanígy a szolgáltató épületek terén is ez tapasztalható. A lakóépületek jellemzően akkor akadálymentesítettek, ha az ott élők miatt erre szükség van.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Önkormányzati intézményei akadálymentesítettek, más munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs információnk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során gondoskodunk az akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Humán Szolgáltató Központ Támogató Szolgáltatása nyújt ellátást a fogyatékkal élőknek.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A 7.2 pontban felsorolt ellátási formákon túl önkormányzatunk erre vonatkozó adattal nem rendelkezik.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Támogató Szolgálatot lehet igénybe venni ilyen programokban való közreműködésre.

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem volt ilyen kezdeményezés.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A megnövekedett autós forgalom következtében szükségessé vált kerékpárutak kialakítása, csökkentve az autós forgalmat és a környezetet ért hatásokat.	Kerékpárutak építése, ezáltal összeköttetés biztosítása a környező településekkel.
Férőhelyhiány, sorban állás a bölcsődei helyekért. Megnövekedett igény az óvodai helyekre.	Bölcsőde és óvoda bővítése más telephelyen.
Általánosan rossz egészségi állapot	Szűrőnapok, felvilágosító előadások szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése

Településünkön számos civil szervezet működik.

Jelentős civil szervezetek a településünkön:

Galamb és Kisállattenyésztők Egyesülete, Guriga Bringa Egyesület, Kerekegyházáért Baráti Egyesület, Kerekegyházi Általános Iskola Gyermekéiért Alapítvány, Aprók Pénze Alapítvány, Településünk Fejlődéséért Alapítvány, Kerekegyházi Sportegyesület, Kerekegyházi Dózsa Vadászklub, Gyermek- és Felnőttvédelmi Alapítvány, Gazdakör, Nyugdíjas Klub, Kereki Nótások,

Tűzoltó és Hagyományőrző Egyesület, Nemzetőr Egyesület, Méhész Kör, Kerekegyházi Polgárőr Egyesület

Az önkormányzati döntések előkészítésébe – jellemzően érintettség esetén - bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesz részt a szervezetek nagy része.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A szervezetekkel és a római katolikus, valamint a református egyházzal együttműködve szervezzük programjainkat, és kölcsönös támogatással biztosítjuk a közös munkát.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórum szervezése. HEP Fórum segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémák megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

HEP fórum

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Rendezvények tartásában való együttműködés, támogatás.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közoktatási, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat honlapján, web3.kerekegyhaza.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján a folyamatokat, intézkedéseket megismerik, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.**

Kerekegyháza az Önkormányzat a HEP Fórumot működteti, 2023. szeptember 22-ére a HEP fórum összehívásra került. Az előző HEP IT-ében meghatározott feladatok megvalósulását a tagok áttekintették és az újabb megoldandó feladatokat meghatározták.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.**

Az önkormányzat honlapján és a Polgármesteri Hivatalban az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket a lakosok megismerhetik, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

10. A HEP IT részletei

1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Pénzügyi tudatosság tanítása, adósságrendezési eljárások népszerűsítése
	A roma és a mélyszegénységben élő népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentrálnó, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	vendégmunkások oktatási intézménybe nem járó gyermekeinek veszélyeztetettsége	felmérés, tájékoztatás, beiskolázás, óvodáztatás

	Biztonságos közlekedés javítása	gyalogátkelőhelyek létesítése
	Kevés, zsúfolt tanterem az iskolában	Férőhelybővítés a szükséges számú tanteremmel
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	Egésznapos ellátásra szoruló idősek részére nincs ellátási lehetőség a településen	Szociális intézmény kialakítása
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékeli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, szükség esetén férőhelyszámuk növelése.
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
	Sportolási lehetőség hiánya a mozgásukban korlátozottaknak	Kerekesszékekkel is használható sporteszközök telepítése közösségi tere
Több célcsoportot érintő,	Rossz általános egészségi állapot. Egészségtelen életmód folytatása, prevenció elérésének nehézségei.	Helyes életmód előadások szervezése, szűrővizsgálatok helybe hozása.

településszintű megállapítás	Férőhelyhiány, sorban állás a bölcsődei helyekért. Megnövekedett igény az óvodai helyekre.	Bölcsőde és óvoda bővítése más telephelyen.
	A megnövekedett autós forgalom következtében szükségessé vált kerékpárutak kialakítása, csökkentve az autós forgalmat és a környezetet ért hatásokat.	Kerékpárutak építése, ezáltal összeköttetés biztosítása a környező településekkel.

2. Jövőképünk

Önkormányzatunk legfontosabb célja a településünkön élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet fordít, - ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz - a veszélyeztetett célcsoportok esetében
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul. Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nincsenek hátrányosan megkülönböztetve.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők támogatáshoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek gondozására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, a nemem alapuló esélyek előmozdítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréseire.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Hátrányos helyzetű generációkon keresztüli átöröklődésének csökkentése	A hátrányos helyzetű generációkon keresztül öröklődik	az átöröklítés megszüntetése	Költségvetési terv, Humán Szolgáltatási Konceptió	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030.	felzárkóztatási programokban való részvétel, kitörési lehetőségek megismertetése, az oktatás fontosságának megismertetése	polgármester, családsegítő szolgálat vezetője, szociális iroda munkatársa	2030.12.31.	az átöröklítésből kiléptettek száma	szociális munkás, pénz a képzéshez	önkormányzati forrásból	Nem releváns
2	Adósságállomány újratermelődésének csökkentése	az adósságállomány jelentősen nőtt családoknál	az adósságok csökkenése, illetve újratermelődésének megállítása	költségvetési terv	Nem releváns	pénzügyi alapfogalmak megismertetése családgazdálkodási ismeretek átadása pénzügyi jogok és kötelezettségek tanácsadás	polgármester, családsegítő szolgálat vezetője, szociális iroda munkatársa	2026.12.31.	adósságukat csökkenteni képes családok száma	képzéshez pénzügyi támogatás	önkormányzati forrás	Nem releváns
3	Egészségi állapot javítása	a szegénységből adódóan az egészségi állapot jellemzően rosszabb	egészségi állapot javítása, illetve romlásának megállítása	Egészségfejlesztési terv, költségvetési terv	Egészséges Magyarország 2021-2027 - Egészségügyi Ágazati Stratégia	az egészség, mint érték tudatosítása, egészséges életmód iránti igény felkeltése, szűrőprogramok népszerűsítése, egészségtudatosság elérése	polgármester, háziorvos, gyermekorvos, szociális iroda munkatársa	folyamatosan, évi rendszerességgel	megbetegedések száma	TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések című pályázat, és NCA pályázatok általi bevonása, eü.szolg bevonása	önkormányzati forrás	Megyei együttműködés
4	Digitális írástudás hiányosságainak csökkentése	jelenlévő digitális írástudatlanság	digitális írástudatlanság csökkentése	költségvetési terv	Nemzeti Digitalizációs Stratégia 2021-2030.	felmérés, pályázati lehetőségek felkutatása, előadások, képzések tartása	polgármester, Katona József Művelődési Ház és Könyvtár vezetője	2028. 12. 31.	képzésben résztvevők száma	TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések című pályázatok, programok,	pályázati forrás	Nem releváns

									emberi erőforrás bevonása			
5	Tartós munkanélküliség csökkentése mélyszegénységben élők körében	A tartós munkanélküliség következménye szegénység, munkanélküliek száma nem csökken.	Csökkenjen a munkanélküliek száma, a célcsoport közfoglalkoztatásba való bevonása	Az intézkedés célja összhangban áll az önkormányzat költségvetésével, a településfejlesztési programmal, a település gazdasági programjával	n. r.	Álláskeresés segítése, információhoz juttatás, képzésbe való bekapcsolódás segítése	Polgármester, Polgármesteri Hivatal, Humán Szolgáltató Központ	2028. 12. 31.	Az érintettek száma, a munkát kapó személyek száma, megtartott képzések száma.	A humán források biztosítása saját erőből, az intézmények segítségével megoldható. Pályázat forrás a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya keretéből vehető igénybe.	Saját erőből és munkügyi támogatásból fenntartott.	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Veszélyeztetettség megszüntetése, különösen betelepülő vendégmunkások gyermekeire tekintettel	A családi problémák által indokált veszélyeztetettség	A veszélyeztetettek számának minimumra szorítása	„ Legyen jobb a Gyereknek ” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	n. r.	Konfliktus kezelő tréningek, családi krízis megoldó programok, önismereti órák szervezése, szabadidős programok szervezése (Vészlejárati Ifjúsági Klub), a gyermekek társadalmi életre való nevelése	Gyámhivatal munkatársa	folyamatos	Érintett családok száma	pályázat, képzett szakemberek	A megvalósítási időszaki utáni folyamatos kontroll	Nem releváns
2	Iskola épületének tanteremmel történő bővítése	Zsúfolt tanterem	Több tanterem, férőhelyszám növekedés	Gazdasági Program III.4.1. Oktatásfejlesztés	n. r.	4 tanterem építése az iskolában a férőhelyszám növelése érdekében	Tankerület, Önkormányzat	2028.12.31	egy tanteremre jutó gyermekek száma	TOP_Plusz Tankerületi Központ pályázat	pályázati forrás	Nem releváns
3	Játszótér bővítések	játszótér csak a központban érhető el, a város fejlődése miatt annak más helyen történő biztosítása szükséges	közösségi hely biztosítása, közösség építés	Gazdasági Program	n. r.	Zárt, burkolt, kivilágított, kamerarendszerrel felszerelt modern kültéri sportpálya építése a közösségi igényeit figyelembe véve Pumpapálya kialakítása	Önkormányzat	2025-2027.	megvalósulás	önkormányzati forrás kormányzati támogatás	megvalósulás utáni folyamatos kontroll	Nem releváns

III. A nők esélyegyenlősége

1	A nők a diszkrimináció áldozatai	Az oktatásban, a szolgáltatások igénybevételében, a foglalkoztatóságban a nők helyzete rosszabb	Felsőfokú továbbtanulás támogatása lányok, nők körében,	Nem releváns	Nem releváns	Továbbtanulás támogatása, képzések, antidiszkriminációs és egészségi állapot javító programok megvalósítása, nők munkába állását támogató rendelkezések végrehajtása	Önkormányzat	2028.12.31.	A nők részvétele oktatásban, foglalkoztatásban	Költségvetési támogatás, pályázatok, civil szervezetek bevonása	Közszociális intézmények önköltsége
2.	A női lakosság folyamatos tájékoztatása a szűrővizsgálat közelben elérhető helyszíneiről	A településen nem biztosított a nők mammográfiai szűrése.	A célcsoport megfelelő tájékoztatása.	Nem releváns	Nem releváns	A helyben szokásos módon a tájékoztatás biztosítása	Önkormányzat	Folyamatos	A nők egészség-tudatosságának növelése	TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések című pályázat Technikai és humán erőforrás megléte	Pályázati forrás

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Idősek ellátásának nehézségei	A lakosság 20%-a 60 évfelületi, a nyugdíjasok jövedelme alacsony, sok az egyedül élő ember	Az idősek ellátási helyzetének feltárása, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás gyakorlata	költségvetési terv	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2019.	Támogató szolgáltatás, falutanyagondnok szolgálat, nappali ellátás bővítése	polgármester, szociális iroda munkatársa	2028 12. 31.	bevonott idősök száma	önkormányzat költségvetése, civil szervezetek bevonása TOP_PLUSZ-3.3.2-21 pályázat	önkormányzat, pályázati forrás	Nem releváns
---	-------------------------------	--	--	--------------------	----------------------------------	---	--	--------------	-----------------------	--	--------------------------------	--------------

			településen. A társadalom öregedését, vagyis az idősebb korcsoportok relatív súlyának növekedését befolyásoló tényezők feltárása. Az időskorúak érintettsége 10%-kal növekedjen a szolgáltatások biztosítása során									
2	Az idős személyeknek az élethosszig tartó lakhatását biztosító, 14-20 lakásból álló, szociális intézménynek a létesítése.	Az önálló ingatlanokon felépülő, 14-20 lakóegységből álló intézmény elsősorban a Kerekegyháza környékén élő, vagy ahhoz kötődő idős személyeknek kínálna gondoskodást, akik már részleges, vagy teljes ápolást igényelnek.	A célcsoportba tartozók személyek biztonsága mellett a projekt megvalósulása az jó	A kidolgozás, tervezés folyamatában lévő intézkedés nagyon jól összehangolható a település fejlesztési programmal és a Képviselő-testület gazdasági programjával	Digitális jólét Program, Idősügyi Nemzeti Stratégia	Rövid távon: 14-20 lakásból álló, szociális intézmény létesítéséhez és működtetéséhez szükséges terveknek az elkészítése Közép távon: A tervek megvalósításhoz szükséges pénzügyi források megszerzése (összehasonlító értékek alapján ez kb. 700 millió forint) Hosszú távon: a beruházás befejezése és a működtetéshez, a fenntarthatóságához szükséges anyagi források biztosítása, pályázat keresés	Polgármester, Polgármesteri Hivatal, Szociális intézmény	Tervezés: 2028. 12. 31. Pályázás, megvalósítás: 2030.12.31. Működtetés: 2031.01.01	Rövid távon: A létesítmény terveinek, -létesítmény elkészülte.	A projekt csak pályázati források (Területi és Településfejlesztési Operatív Program, stb. és központi költségvetésből lehívható támogatások) elnyerésével valósítható meg.	Állami támogatásból, pályázati forrásból, saját terítési díjból és erőből fenntartható	Nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Középületek, járdák, parkok, akadálymentesítés	Középületek nem teljes körű akadálymentesítettek. Közterületen történő mozgásukban akadályoztatva vannak.	Az intézmények teljes körű akadálymentesítésének kialakítása. Biztosítani a számukra a tolokocsival való közlekedést a közterületen.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékos Ségügyi Program	Középületek átépítése, bővítése az akadálymentesítésnek megfelelően. Közúthálózat javítása	Polgármester, Intézményvezetők	2028. 12. 31.	Pályázatokon történő részvétel, pályázati lehetőségek felkutatása.	Humán, pénzügyi erőforrások TOP Plusz 1.2.1 - Élhető település. pályázat	és Pályázatokból, anyagi forrás meglete esetén hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés
2	Foglalkoztatás és társas kapcsolatok elősegítése	A településen nincsen olyan cég, amely a megváltozott	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Gazdasági program, szociális Szolgáltatáster	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	Az otthonról végezhető és távmunkában történő részvétel támogatása,	Polgármester, szociális ügyintéző	2028. 12. 31.	Távmunkában történő támogatások száma	Humán erőforrás	Hosszú távon pályázati forrásból fenntartható	Nincs együttműködés

	munkaképességű emberek foglalkoztatását is felvállalná.	támogatásának elősegítése, tájékoztatás a cégek részére az igénybe vehető kedvezményekről.	vezési Koncepció	i Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	együttműködés az illetékes munkaügyi központtal.							
3	Közfoglalkoztatásba vonás	Elszigeteltség, rászorultság	Elszigeteltség oldása, hasznosságérzés segítése	Szolgáltatás-tervezési koncepció	Közmunkaprogram	közmunkavégzésre alkalmas személyek bevonása a munkavilágába	hivatali ügyintéző és munkatárs	folyamatos	bevont fogyatékos személyek száma	közfoglalkoztatási pályázat – állami forrás	ua.	nem releváns

VI. Település szintű probléma

1	Bérlakás építés	Lakhatás biztosításának segítése, pályázati forrás bevonásával.	Rövidtávon: az anyagi erőforrások megteremtése, tervezés Középtávon: pályázati forrás keresése és pályázás Hosszútávon: hatékony működés hosszú távon való fenntartása.	Az intézkedés célja összhangban áll a településfejlesztési programmal, a település közép és hosszú távú programjával, a gazdasági tervvel.	Nem releváns	Többlakásos bérlakás építése	Polgármester	Tervezés : 2028.12.31.	bérlakások száma	pénzügyi	bérlakások a bérleti díjból fenntarthatóak	nem releváns
2	Bel- és külterületi utak felújítása, gyalogátkelőhelyek építése, járdák építése, felújítása, a közlekedési feltételeinek a javítása, biztonságosabbá tétele.	Az utak kiépítettsége, állapota, olyan körülmény ami nagymértékben meghatározza a lakosság – különösen az idősek, a fogyatékkal élők és a gyermekek – mindennapi életvitelét, lehetőségeit és biztonságát. A karban tartott külterületi utak segíthetnek leküzdeni a tanyai szegregátumok izoláltságát, gréderezéssel, vízelvezetéssel jelentős mértékben javítható az	Különösen érintettek az intézkedés megvalósításában a gyermekek, az öregek, a fogyatékkal élők és a mélyszegénység –határán élő, pusztuló tanyavilág	Az intézkedés célja összhangban áll a településfejlesztési programmal, a település közép és hosszú távú programjával, a gazdasági tervvel	Nem releváns	Bekötőutak felújítása (Lajosmizsei) Gyalogátkelőhely a Kossuth utcánál, a Fő utcánál. Külterületen az utak felújítása, rendszeres gréderezése, a vízelvezetés megoldása.	Polgármester, Városgazdasági Kft.	folyamatos	Az új vagy felújított útvonalak hossza, a kialakított gyalogátkelőhelyek száma. A projekt végrehajtása következtében a szolgáltatásnak és az utak kapacitásának jelentősen javulnia kell a felújított vonalak mentén	A tervezett beruházásokat a Magyar Közút Nonprofit Kft-vel kívánjuk megvalósítani. De hosszabb távon elképzelhető, hogy megnyílnak más pályázati források is.	Saját erőből és központi pályázati forrásból fenntartható.	nem releváns

	állapotuk. Gyalogátelők helyek létesítésével a gyalogosan közlekedők biztonsága javítható.											
3.	Humán Szolgáltató Központ fejlesztése	Elavult intézményi helyiségek, szétaprózódott feladatellátás	A kor elvárásainak megfelelő szociális intézmény tervezetése, pályázati forrással kialakítása	Gazdasági program, Önkormányzati Költségvetés		terveztetés, pályázati lehetőség keresése, megvalósítás	polgármester	megvalósítás: 2026.12.31.	építmény	TOP_PLUSZ-3.3.2-21 pályázati forrás	önkormányzati és pályázati forrásból	Kerekegyháza és Térségi Feladatellátó Társulás Vármegyei önkormányzattal együttműködésben
4.	Egészségi állapot javítása	Rossz egészségügyi és mentális állapot	Javuló egészségügyi és mentális állapot	Gazdasági Program Egészség Program	Népegészségügyi program	Előadások, szűrőprogramok szervezése az egészséges életmód jegyében	Intézményvezetők	folymatosan	jobb egészségügyi eredmények	önkormányzati támogatás és TOP_Plus-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések című felhívás pályázati lehetőségek	önkormányzat, pályázati forrás	Kistérségi Egészségközpont
5	Férőhelybővítés óvodában, bölcsődében lakosság szám további növekedése esetén	Férőhelyhiány, munkába állás agátlása	Minden gyermek kaphasson bölcsődei, óvodai ellátást	Gazdasági Program	n. r.	férőhelyszám-figyelés	polgármester	folymatos	építmény	TOP_Plus-3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése - Bölcsődei fejlesztés pályázati forrás	pályázati és önkormányzati forrás	nincs
6	Séta az orvossal c. programhoz csatlakozás	nem mindenki számára elérhető egészségügyi tanácsadás, felvilágosítás	Bárki által elérhető életmód orvosi egészségügyi tanácsadás, kötetlen keretek között, egy séta keretében	A Walk With A Doc. elnevezésű nemzetközi programba simulva indult el a Séta az orvossal program	Magyar Egészségmegőrzési és Életmódorvostani Egyesület	Egészségügyi témák megbeszélését követően séta közösen. Mozgás népszerűsítésére hiteles ismeretek átadására	életmód orvos	folymatos, havi alkalom	részvevők száma	ingyenes, helyet művelődési ház biztosít	részvevők érdeklődésnek fenntartása, az információ eljuttatása emberekhez	Nem releváns

					közösségi kapcsolatok erősítésére.							
7	Művelődési ház felújítása	elavult, funkciójában a mai kor igényeinek nem megfelelő közösségi szint	esélyegyenlőség előmozdítása érdekében nem megfelelő közösségi szint	Gazdasági Program	TOP Plusz Programok „Élhető Települések”	Művelődési ház felújítása, átalakítása, bővítése, eszközfejlesztése	önkormányzat	2035.	új, vagy felújított épület	TOP-Plusz 1.2.1-21 Élhető települések pályázat	önkormányzati pályázati forrás	és Nem releváns

3.1 A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,

- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a

figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP

Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Kerekegyháza Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kerekegyháza Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és 123/2023. (IX. 27.) számú határozatával elfogadta. *A Képviselő-testület a programot felülvizsgálta 2025-ben és .../2025. (X.29) sz. határozatával elfogadta.*

Csatolt mellékletek:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata
- HEP Esélyegyenlőségi Fórum jelenléti íve

Kerekegyháza, 2025. október 29.

Dr. Kelemen Márk
polgármester